

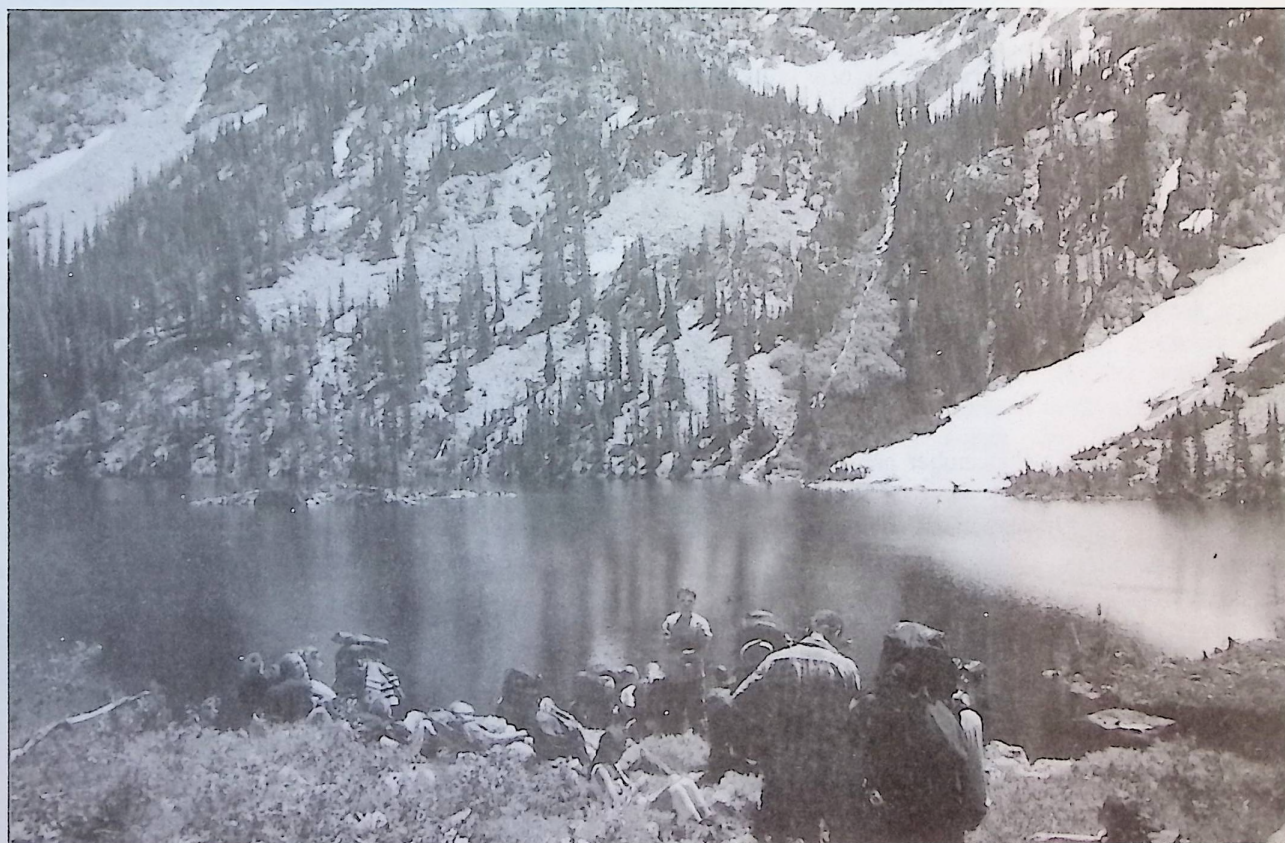
HUNGARIAN SCOUT MAGAZINE

MAGYAR CSERKESZ

XLIX. ÉVFOLYAM

Vol. 49 No. 1-2

1997., 1.- 2. sz.

PIHENŐ 3000 MÉTER MAGASBAN...

(„Bodnár Gábor” Regőstábor -1997; Sziklás Hegység —Idaho)

AZ ACÉLEMBER

(Ének a sürgőnypóznáról)

Sík Sándor

Áll egyenesen, egymagán
Az acélember a hegy homlokán.

Széttárva karcsú, hosszú karjai,
A kábelek kígyóit tartani.

Nem görnyedez és nem erőlködik:
Áll és feszül és hordja terheit.

De hűvös feje túl a drótokon
Hosszan elnéz a nyúlós utakon.

Lát embereket és országokat,
Bolond és keserű látásokat:

Az éhes ember néma ráncait,
Dokkok penészes árusáncait,
Országhatárok inga-táncait,

És hall, hazug és gyilkos hangokat:
Boxhősöket, bárokat, bankokat,
És népgyűléseket és tankokat.

Az eszme önmagára-lázadását,
A forradalmak bárgyú körfutását,
Az örülések örök újulását.

A földgömb reng és ég a szemhatár.
Az acélember néz és konstatál.

Áll és szóttalan ég felé feszül:
Hordja a kábelt rendületlenül.

S ha olykor egy-egy holdas éjszakán
Ráül terhével a szörnyű magány,

S a látomások emlékeitől
Dereka már-már megroppanni dől,

Ilyenkor elég egy szempillantás:
A szomszéd hegyen másik óriás,

A harmadik ormon a harmadik
Hordozza látomása titkait.

Egy pillanat, egy közös rezzenés:
A három acélember összenéz.

Testvér — mondja az acélpillanat —
Tudom: gyengének lenni nem szabad.

Tudom: a mi törvényünk állani:
Mi vagyunk a Vezeték várai.

Nem tudjuk honnan, nem tudjuk kinek,
De rajtunk megyen át az Üzenet.

Az ismeretlen Igét hordja vállunk.
Bennünket ideállítottak. Állunk.

"Bodnár Gábor" Regöstábor a Sziklás Hegységben esőben, hóban, fagyban: rendületlenül...

Pintér János bá'

Ritkán adódik alkalom, hogy Észak-Amerika nyugati részének csapatai találkozzanak és együtt táborozzanak. A távolságok miatt az ilyen találkozók nagy erőfeszítést igényelnek és nagyon költségesek. Ezért a los angeles-i és san francisco-i, valamint Kanadából az edmonton-i, calgary és vancouver-i csapatok öt évenként csak egy közös tábort szerveznek. Így most a közös tábor ideje 1997-re esett.

A részletes készülődések februárban Csipke Csaba Calgary-ba látogatása alatt történtek. Ekkor egyeztettük elképzeléseinket és nagy vonalakban megbeszéltük a tábor részleteit. Rá egy hétre a kaliforniaiak tiszti konferenciáján Csaba elmondta a tudnivalókat. Ezután nagy lendülettel beindult a tábor szervezése.

Bár már előtte is beszéltünk róla, ekkor nyerte táborunk a „Bodnár Gábor” Regöstábor nevet. A tábor témájának a Gábor bá' által annyira kedvelt *népi örökségünket* választottuk. Táborhelynek az általunk már előzetesen ismert Idaho állambeli Chemeketan (indián nevű) védett területet szemeltük ki, a Sawtooth National Reserve hegyei között. Öt évvel ezelőtt is ezen a szemnek-léleknek tetsző helyen vertük fel sátrainkat, s a környező tájnak megtanítottuk a magyar népdalokat. A Salmon folyó a tábornál még csak gyorsan folyó patak ("salmon" a lazac nevű hal angolul). *A táborhely 3,000 méter magasan fekszik*, vadregényes fenyvesek között, hóval borított hegyormok völgyében.

Tavi Rózsa Őrs — "Bodnár Gábor" Regöstábor

Ez a táborhely aránylag központi fekvésű az öt csapat számára. Busszal az út átlag 18-21 órás. Nekünk calgary-aknak ez 25 órás volt, az edmonton-iaknak pedig 28 órás. Az edmonton-iak velünk utaztak. A saját és a közös táborfelszereléseinkkel zsúfolásig megtöltük a buszt, ugyanígy az edmonton-iak is. Meg is „ittuk a levét”. Buszvezetőink gyakorlatlansága miatt *a busz motorja besült* és egy tapodtat sem ment tovább. Szerencsére olyan helyen történt, ahol jóindulatú, segíteni kész emberekre akadunk. Szívügyüknek tekintették a 38 kanadai magyar cserkész sorsát és azonnal intézkedtek. A területükön ebédelhettünk, jászhattunk és énekelhettünk.

Igyekezettük eredménnyel járt. Sikerült egy iskolabuszt előkeríteni, amibe sajnos csak édes-keves holmink fért be. Ezért házigazdánk felajánlotta lószállító utánfutóját (a velejáró illattal és hulladékkal együtt, amit bepakolás előtt természetesen kiséptünk). Elhúzták a táborig a megrakott utánfutót, a 200 km-es távolságon át. S mindezt díjtalanul tették. Nagyon jó érzés volt tudomásul venni, hogy ilyen emberek is vannak a világon!

Lerobbanásunk a Gondviselés Nagy Tervébe be volt iktatva. Mivel a táborhelyen nem volt távbeszélő, röviddel elakadásunk után telefonáltam a Stanley-i Ranger Station-hez, s megkértem őket, hogy tudassák a tábort helyzetünkről és késői érkezésünkről. A ranger (erdőőr) pont akkor érkezett a táborba, amikor komoly baleset érte az egyik fiút. Így azonnal intézkedni tudott s a mentő rövidesen megérkezett. Így ami nekünk kellemetlenséget jelentett, az egy másik cserkésztesvérünk segítségére volt. Jó későn, ebéd helyett vacsorára értünk be.

Megérkezésünkkel már minden altáborban álltak a sátrak. Meleg szeretet s vacsora várt bennünket. Csak vacsora után vertük fel sátrainkat. A tábortűz is késő miattunk.

Minden tábornak vannak jellegzetes eseményei vagy vonásai, melyek évek múlva is emlékezetünkben maradnak. Az 1997-es idaho-i tábort a hideg, havas, jégesős és szunyogos jelzőkkel lehet illetni. Az időjárás szerint hűvös, esős idő volt várható, csak a hét közepe felé enyhülés és felmelegedés. Sajnos ezúttal az időjárásjóslásoknak igazuk volt. Már az első éjszaka takarodó után megkaptuk az első zuhanyt. Reggelre hó fedte a tájat. A környező dombok és hegytetők fehér koronával s bundával dicsekedtek. Ez nem lett volna olyan rossz, ha a levegő nem hűvös hozzá. Élvezet volt mosogatni, amíg a víz meleg volt. Másnap viharos jegesesővel tett próbára minket az öreg természet, majd

újra nagy zivatarral sújtott le ránk. Az éjszakák hidegek voltak. *Fogaink vacogásától visszhangzott a táj.* Reggelre többször is befagyott a vízünk. Ennek ellenére a programok csak kis csúszással és csorbulással kivitelezhetők voltak. Tábortüzeink minden este lobogtak, az altábortüzi-est kivételével; a Vasgyúrók büszkeségére válják, hogy ezen az estén csak náluk lobogott a tűz. A mostoha körülmények sok embert elriasztottak volna, de nem minket. Szívósan kitartottunk, jó kedvünket s a tábor hangulatát semmi nem tudta megrontani.

Csodálatos módon a kirándulás s a portya napjára megváltozott az időjárás, kisütött a nap s melegen cirógatta megdermedt végtagjainkat. Csak kis rövid, csendes esővel ijesztgett bennünket.

Az időjárás viszontagságai mellett a *szunyogok* is összeesküdtek ellenünk. Hadsereggestül támadtak s ahol csupasz karra vagy lábszárra találtak, szinte teljesen befedték a bőrünket. Még most is rejtelmes számunkra, hogy miért csak néhánynak jutott eszébe, hogy megcsípjen. Szerencsére csak kevesen voltak éhesek. A szunyogelhárítószer hasznosnak bizonyult. De a szunyogok a jó idő beköszöntésével sem tűntek el. Kitartottak velünk a tábor végéig. Szerencsére, esténként 8 óra körül, mintha sípszóra történné, nyugovóra tértek.

Ilyen körülmények között állt és élt a tábor, a Százszorszép, a Ludas Matyi, a Vasgyúró, a Konyha és Műszak, a Törzs altáborokkal. Nem nehéz kitalálni, hogy a Százszorszép táborban voltak a lányok Csipke Emőke néni vezetésével, a Vasgyúróban a fiúk Rácz Jenő irányításával, a Ludas Matyi altáborban a kiscserkészek vezetője Gréger Anikó volt Pintér Erzszi néni közreműködésével, a sátorpapák védőszárnyai alatt. Táborparancsnok Csipke Csaba bá volt, én voltam a helyettese, majd a tábortörzs vezetője. A konyhásokat sok szakértelemmel Téglás Marika néni hangolta össze és irányította. A *konyha* részben ponyvák, részben a szabad ég alatt működött, de nem átlag tábori konyha volt: sok vendéglátó megirigyelte volna termékeit és felszerelését, ami Los Angeles-ből tette meg az utat. Fel volt szerelve gáz égőkkel. Hűtő- és fagyasztóként a patak szolgált. Az étlap táblára volt kifüggesztve, olykor még választani is lehetett. Az étrend változatos, tápláló és elégséges volt, s ez hozzájárult a jókedv fokozásához.

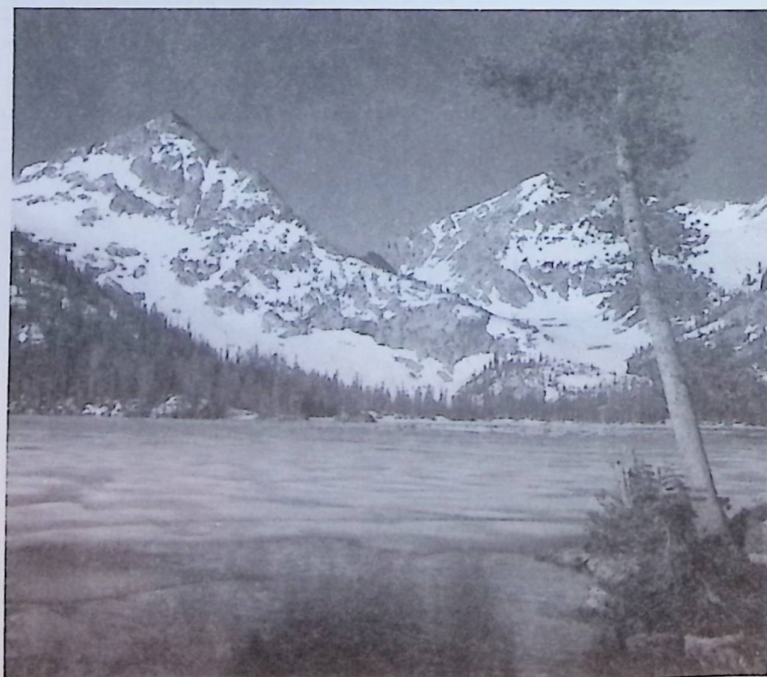
Visszatekintve, talán a *portya* marad legélesebben bevésve emlékezetünkbe, mind a portyázók, mind a táborban visszamaradók számára. A résztvevők számára különleges élményt, alapos testi megpróbáltatást nyújtott. A táborban maradónak pedig aggodalmat. Tudniillik, a déli tizenkét óra helyett vacsorára érkeztek be az átnedvesedett, éhes csoportok.

Három csoportban több mint hatvan résztvevő tette meg a természetes akadályokkal bőven ellátott utat. Az utolsó csoport éjfélkor futott be a hóborított, jégmezős táborhelyre, a késői indulás és a terepfelmérés

hiányosságai miatt. Beérkezésükkor meleg tűz és baráti szeretet várta őket. A cserkészek példamutatóan viselkedtek. Mindnyájuk számára örök emlék marad ez a portya.

De több emlékezetes fénypontja is volt a tábornak. Ilyen volt a *rovásírás verseny*, a *János Vitéz akadályverseny*, kirándulás és *számháború* a Salmon folyó mellett, a *ballada* és a bemutatkozó *regös énekek*, a *csapattábortüzek*, Ecsedi Judit *Nagymagyarokról Á Bodnár Gábor bá'-ról* szóló *színjátéka*, *locsolás*, a *táncház*, a *népijátékok* s táncok, a *Kiszáradt a bodzafa* népdal, az áramfejlesztővel szerkesztett *tábori újság*, a *kiscserkészek programja*, Ecsedi Árpi által lebonyolított *cellővészet*, Záchfalvy István atya *esti imái*, a Vasgyúró mese előadása és a díjak kiosztása. A már említett nyugat-kanadai és kaliforniai táborozókon kívül a regőstáborban részt vettek Cleveland-ből, Washington-ból (DC) és Magyarországról is. Örömkre szolgált, hogy Csoboth Tamás bá', Takács Jóska bá' és Varga Péter bá' is velünk táboroztak.

Az utolsó este, a tábortűz végén - elgondolkozva az *Isten tudja, mikor látunk megint ilyet...* szavakon, meghatódva énekeltük a záróéneket. Utána átvonultunk a zászlókhöz, hogy utóljára közösen lehúzzuk s a gyertyafénnyel bevilágított téren megemlékeztünk táborunk névadójáról, Bodnár Gábor bá'-ról. A csillagos és holdfényes estében lassan, méltóságosan kúsztak le a magyar, kanadai és amerikai zászlók. Véget ért a tábor. Elindultunk hazafelé.

Nagy cserkész portya - Jegestó — Táborhely

„Honfoglalás” Córdobá-ban

dél-amerikai jubileumi tábor Argentínában
(nemcsak Idaho-ban esik az eső:
Córdobá-ban is)

Szabó Gergely cst. („Táltos”)

„Időben és térben kissé eltévedt magyar törzsek tűntek fel Golpe de Agua környékén, Córdobában. Festőien szép folyókanyarban, egy fenyveserdőben verték fel a sátraikat, és úgy rendezkedtek be, mintha véglegesen ott akarnának letelepedni. Tíz napon keresztül éjjelente látni lehetett tábortüzeik fényét a folyóparton, és hallani csatakiáltásaikat és különös, de megkapó énekeiket. Tíz nap elteltével átkeltek a folyón és a zuhogó esőben több csoportra szakadozva eltűntek General Beltrano irányában...” (Egy cordoba-i napilap képzeletbeli cikkéből.)

Ezek az „eltévedt” magyar törzsek mi voltunk, a KMCSSZ II. Dél-amerikai Kerületének tíz éven felüli cserkészei, akik Argentínából és Brazíliából jöttünk össze 86-an, hogy Jubileumi Táborban emlékezzünk meg a magyar cserkészlet 85-ik és a külföldi magyar cserkészlet 50-ik évfordulójáról, a honfoglalás 1100 éves ünneplésének keretében. Ezért a tábor keretmeséje a honfoglaláson alapult és a tábori élet forгатókönyve ennek a jegyében zajlott le. Táborparancsnokunk Szilvássy Lőrinc cst., az argentinai körzeti parancsnok *Árpád vezér* szerepét öltötte magára, a vezetői kar pedig, mint annak idején a hét vezér, *vérszerződést* kötött a tábor elején. A hun-magyar mondák tábortüzi számok formájában rendre sorra kerültek, részben pedig a táltos a tábortüzek alatt elmondott regéiben igyekezett a régi hagyományokat feleleveníteni. A reggeli zászlófelvonáskor a fiú altábor parancsnoka, Szabó Mátyás st. közeledő lódobogást és nyílsüvítést utánzó, *vérfagyasztó csatakiáltása* buzdított mindannyiunkat.

Az altáborokban kialakult kitűnő hangulat áterjedt az egész táborra. És ez meglátszott a program sikeres végrehajtásán. Napirenden voltak a *népdal, néptánc, természetjárás, rajzolás, sakkozás, elsősegély gyakorlatok, számháborúk, fürdés-úszás, tábori építkezés, íj-nyílkészítés, csoportos versengések „Ki tud többet?” alapon, a tábortüzek* és még annyi minden más. A honfoglalást megelőző felderítő portyázásokat egy 30 kilométeres, akadály-versennyel egybekötött *egy napos portya* idézte fel.

A tábor nevelői célja a barátkozás volt — az

egymástól elszigetelt brazíliai és argentinai magyar cserkészek együttléte. Ez meg is valósult a lehető legjobb cserkészszellemben. Minden honfoglalónak volt egy T. T.-je (*Titkos Testvére*), akivel *rovásírásos levelezést* folytatott. A tábori posta alig győzte a sok levelet kiosztani. Külön meg kell említeni a szabványos tábori étrendet messze felülmúló ételeket, amelyeket nagy szeretettel és gondnal készítettek el naponta a Benkő házaspár, Aranka és Laci, és Egey Judit.

De azért nem volt minden fenéig tejfel. Az eső már érkezésünk alatt bemutatkozott és gyakori vendégünk volt a tábor alatt, sőt indulásunkat is alaposan megnehezítette. Az első napokban, míg szervezetünk át nem állt a friss, gyorsfolyású hegyi patakból és egy kis forrásból származó vízre, többen panaszkodtak átmeneti hasmenésről, de ez idővel csökkent. Volt sajnos két, kissé komolyabb orvosi ellátást kívánó egészségügyi problémánk, egy gyomor-és bélfertőzés, és egy lábtörés, de most már látszólag minden rendben van a két gyermekkel, és remélhetőleg nem marad vissza semmi szövődmény. Mindennek ellenére, elmondhatjuk, hogy, hála Istennek, szerencsésen zajlott le táborunk.

Indulásunkat is megréfélt az eső, zászlófelvonás alatt elkezdett esni és hamarosan erős zápor kerekedett. Szerencsére fáradhatatlan „révészainknak” sikerült minden személyi poggyászt, tábori felszerelést és persze minden cserkészt biztonságban átjuttatni a folyón, hogy a túlsó parton várakozó vasszekerekre szállhassunk. Ezek közül az egyik, egy helybeli bérelt teherautó csúszkálások és sárbaragadások árán kijutott a földútról az autóúton ránk várakozó buszokhoz, de a cserkészkamion, amelyikre még a csónakokat is szereltük, már csak napnyugtakor tudott elindulni és úgy beragadt egy sárral teli patakmederben, hogy csak másnap, traktor segítségével sikerült kiszabadítani. Ezért ennek a teherautónak az utasai egy közeli kis tanyai iskolában töltötték az éjszakát, „teán és kenyéren”, és másnap egy előre nem tervezett, húszegynéhány kilométeres portya árán jutottak el a buszokhoz - *de eljutottak!* Külön köszönet illeti a kis iskola önfeláldozó tanítónőjét, aki a lehető legkedvesebben fogadott minket és igyekezett a szegényes körülmények között a gyerekek számára minden kényelmet biztosítani. (Érdemes lenne használt gyerekruhákat, iskolaszereket és játékokat gyűjteni és azt neki eljuttatni — nagyon hálás lenne érte...)

Mint már említettem, a tábor célja emlékezés és a két ország egymástól távol élő cserkészeinek találkozása volt. Lassan már ötven éve, hogy az első tengerentúli cserkészcsapat megalakult 1949-ben, a 13.

sz. Szondy György csapat Rio de Janeiro-ban (azóta sajnos már megszűnt). Közel félévszázada — megszakítás nélkül — működnek magyar cserkészcsapatok Dél-Amerikában. A többszázas létszámú jubileumi táborok után sajnos száznál egy kicsit kevesebben gyűltünk össze emlékezni és ünnepelni, de azt *töretlen kedvvel és lelkesedéssel* tesszük. Folytatjuk munkánkat, hogy a következő nemzedékek gyermekeiben is tovább élhessen a *magyar származástudat, egy egészséges cserkészszemélybe táplálva*. Befejezésül Szilvássy Lőrinc cst. táborparancsnok szavaiból idézek:

„Mindennek végére értünk, sajnos a tábornak is...Remélem, hogy ez a tábor a szívetekben marad és lelkesedést nyújt egy újabb cserkész-évre. Azt szeretném, hogy a tábor által megbecsüljétek a magyar nyelvet és történelmet és a magyarsággal járó feladatokat és kötelességeket. Remélem, ha Isten úgy akarja, négy év múlva találkozunk valahol Dél-Amerikában. Isten áldjon mindannyiótokat! Jó munkát!”

Általmentem a Királyhágón...

Erdély felé mutat egy halovány csillag...

közös körutazás Erdélyországban

Sándor István bá'

Ezt tettük 1997 nyarán, negyvenen fiatalok, idősek, majdnem mind cserkészek. Kőműves Tünde meg Sándor Péter New York-ban megtervezték, aztán *mindenkit meghívtak a nagy erdélyi körutazásra. Észak-*

Amerikából, Kanadából és Magyarországból jöttek összesen húszan és velünk utazott húsz erdélyi magyar cserkész. Gaál Sándor bá', a romániai magyar cserkészek vezetője utazott velünk, ő szerezte a buszt és ő szervezte meg az egész hatalmas úttervet. Előre végigment az egész úton, megbeszélte mindenkivel, hogy mikor, hol és mivel fogadnak majd minket.

Hétfőn, július 14-én már megérkezett a busz és vele jónéhányan az erdélyiek közül a budapesti cserkészparkba, mely az *Adyligetnek* nevezett kertvárosban van. Sütő István bá', a cserkészpark parancsnoka, szeretettel várt ránk. Ő is velünk jött az egész erdélyi körútra. Elmondta, hogy az egész világról jöhetnek a budapesti cserkészparkba magyar cserkészek, csak szólni kell, ingyen lakhatnak-táborozhatnak. Másnap már majdnem mindenki megérkezett és meglátogattuk Kölley Gyurka bá'-t, aki *Leányfalun* lakik. Este ismerkedő tábortűz volt. Mindenki elmondta, hogy ki, meg honnan jött és mit vár a úttól. A legtöbben azt mondták, hogy új barátokat szeretnének szerezni. Aztán gyorsan le kellett feküdni, mert másnap már indultunk Erdélybe!

Reggel korán volt ébresztő. Sietve reggeliztünk és már indultunk is Nagyvárad felé. A román határnál Gaál Sándor bá' összeszedte az útleveleket, meg egy hosszú listát csinált mindenkiről. Kicsit izgultunk, mikor először a magyar, aztán a román határőr elvitte az összes útlevelet, de aztán visszakaptuk és mehettünk tovább. Féltünk, hogy ki kell szállni és kinyitani a csomagokat, de nem kérték, engedtek tovább.

Bizony a határ miatt nagyot késtünk, de *Nagyvárad* határában ketten vártak cserkészruhában, hogy megismerjük őket. Furcsa volt, hogy mi Hungaria jelvényt viseltünk, az övükén meg az volt, hogy „Romania”. A nagyváradi csapatok finom ebéddel vártak minket, óriási teremben az U-alakú nagy asztal szépen meg volt terítve. Aztán Péterék felállították az őrsöket, de úgy, hogy minden őrsbe jutott valaki Amerikából, Magyarországból meg Erdélyből. A nagyváradiak azután őrsönként elvittek városnézésre. Mindig egy-egy nagyváradi őrs kísért egy látogató őrsöt. Tele volt a város cserkészekkel. Családoknál aludtunk.

Másnap a nagyváradiak közül is többen velünk jöttek és tovább haladtunk Kolozsvár felé. Megálltunk egy kicsit a *Királyhágó* tetején és megtudtuk, hogy tulajdonképpen csak ott kezdődik Erdély. A terület, amin átjöttünk, a *Partium* (latin szó, kiejtése: „Párcium”). *Kolozsvárt* a csapatok és az öregcserkészek vendégei voltunk. A volt piarista gimnázium étkezdéjében főztek nekünk, aztán elvittek városnézésre. Ez volt Sándor

A Békás-szorosban

István bá' régi iskolája. A busz alig fért be a kapun, de a végén sikerült neki. (Egy személyautó a busz útjában volt, azt a fiúk megfogták, felemelték és arrébb tették!) Megnéztük a várost, a *Házsongárd* temetőt, *Mátyás király* szülőházát és szobrát, meg a *Szervátiusz-múzeumot*. Később még két napig táboroztunk is a kolozsvári csapatokkal.

Kalotaszeg vidékén is jártunk. Voltunk *Körösőfőn*, sok szép templomot látogattunk meg. Szép volt a sok népi hímzés a templomokban, amit mind az ottani asszonyok készítettek. Sok református templomban láttunk kazettás mennyezetet is. *Makfalva* községben nagyon kedvesen láttak, az esti istentisztelet után gyönyörű népi bemutató volt a tiszteletünkre. Aztán tánc volt. Elég későn feküdtünk le, de nagyon jó volt!

Hosszú utakat tettünk meg néha a buszon, ilyenkor elkezdünk egymással levelezni. A leveleket betettük egy levelesládába, aztán időnként valaki kiosztotta a címzetteknek. Jó volt, mert mindenki írt mindenkinek.

Marosvásárhelyen megnéztük a kultúrpalotát, meg a *Bolyaiak* szobrát. Bolyai Farkas és János híres matematikusok voltak. Aztán szabadidő volt, mindenki felfedező körútra indult a városban. Ez is nagyon érdekes volt.

Korondon egész délután nézegettük a sok szép

népművészeti tárgyat, jól be is vásároltunk.

Szováta üdülőhelyen nagyot úsztunk a *Medvetóban*. A tó vize sós, mert alatta sósziklák vannak. Egy patak ráfolyik a tó tetejére, az rendes (édes), nem sós víz. A kétféle víz olyan, mintha ablak volna a tó tetején. A napsugár bemegy, de nem tud kijönni, így a tó vize meleg.

Csíksomlyón meglátogattuk Tisztit (aki róm. kat. lelkész és ifjúsági vezető). Nagyon kedves misét mondott, aztán megnéztük a *Csibészklubot*, meg a „kiscsibészeket”, akik árva gyerekek és a Tiszti meg a fiatalok vigyáznak rájuk. Nagyon kedvesek voltak. Aztán felmentünk a *Salvator-kápolnához*, melyet *Hunyadi János* építtetett. Ott találkoztunk Antal testvérrrel, aki igazi remete. Finom édes meg savanyú kecsketejet ittunk. Tiszti is nagyon szerette. Utána Antal testvér még trombitált is nekünk (azelőtt trombitás volt egy katonazenekarban). A trombita hangjára hármasszhang jött vissza a csíki hegyekből. Mikor lejöttünk a Salvator-kápolnától, az „Apostol boys”, amely a csibészekből alakult rock-zenekar, templomi koncertet adott nekünk a Tiszti templomában. Nagyon élveztük mi is, meg a csíksomlyói fiatal cserkészek is. Még a Tiszti is énekelt a zenekarral. Sohasem hallottunk eddig rockzenét templomban, pedig szép volt. Meglátogattuk a búcsújárásáról híres *kegytemplomot* a *csíksomlyói Szűzmária* szobrával. Közülünk néhányan tudtak orgonálni, megengedték nekik, hogy a hatalmas orgonán játsszanak.

A csíksomlyói templomban

Egy éjszaka Csíksomlyón, egy másik éjszaka a *Hargitán* táboroztunk a székely cserkészekkel, a saját cserkészparkjukban. Megnéztük a *Gyilkos-tót*, de mint ott mindig, akkor is nagyon esett az eső. A *Békás-*

szorosba a busz nem fért be, így gyalog mentünk át rajta. Gyönyörű sziklákat, mély szakadékokat láttunk.

Egy másik éjjel a *Székelykő* tetején táboroztunk. Szép volt a kilátás *Torockóra*, de nehéz volt a hegyről lejönni, mert zuhogott az eső. A legtöbben a végén „nadrágfékkel” jöttek le. Az Ifjúsági Központban (finom és jó meleg!) vacsorával vártak. Másnap megnéztük a múzeumot, majd felmentünk Torockószentgyörgy mellett *Ika-varába*. Nagyon érdekes volt, sok szép fényképet csináltunk.

Részt vettünk a Szent Anna búcsún a *Szent Anna-tónál*, de olyan óriási eső volt, hogy nagyon keveset láttunk. Azért egy páran úsztak mégis a tóban.

Megnéztük az „elsüllyedt falut”, ahogy a régi *Bözödújfalut* nevezik ma. A székely szombatos vallású magyaroktól elvették az egész falut, a nagyrészt öreg embereket nyomorúságos blokkházakba zsúfolták és — árvízvédelmi folyószabályozás ürügye alatt — gátat építve a falut elöntötték vízzel. A templomtorony még kiáll a vízből, amit néha halászásra használnak. A gátat rosszul építették, használhatatlan.

Parajdon a sóbányában óriási termek vannak a föld alatt. A padló, a falak és a tető is csupa sóból van. Tele volt sok-sok emberrel, akik a sós levegőben tüdőbetegségeiket gyógyítják. Még egy templom is volt a föld alatt, a mi lányaink nagyon szépen énekeltek az oltárnál.

Óriási fenyőerdők, magas hegyek között jutottunk el *Gyimesközéplak*-ra. Ebben a csángó faluban volt éppen a *gyimesi nemzetközi néptánc-tábor*, hol még amerikai magyar cserkész ismerősökkel is találkoztunk, akik egyenesen odamentek.

Láttuk a *Kőrösi Csoma Sándor múzeumot Csomakőrösön*. *Zágon*-ban mindenki megpróbálta, hány cserkész kell összefogózzék, hogy körülérjenek egy-egy hatalmas *Mikes-tölgyet*. Láttuk *Mikes Kelemen* emlékművét is.

Illyefalván Kató Béla tiszteletes úr megmutatta az ősi vártemplomot, meg az iskolát, amelyet most építettek újjá. Elmondta, hogy milyen szép munkát végeztek a fiatalok, akik jöttek segíteni az építkezésben. Finom kürtőskalácsot is sütöttek az egész társaságnak egy háznál Illyefalván.

Sepsiszentgyörgyön láttunk egy igazi *Gábor Áron rézágyút* az ottani múzeumban és láttuk Gábor Áron híres szobrát. Ez a város Gaál Sándorba otthona, igazán kedvesen, jó vacsorával meg reggelivel fogadtak. Szép ajándékokat is kaptunk az ottani cserkésektől. Este misén voltunk. Tömve volt a templom. Lajos atya kedvesen beszélt rólunk. István bá' is beszélt,

megköszönte a nagyon kedves vendéglátást.

Fogarason megcsodáltuk a hatalmas várat, aztán a patakparton megevett gyors ebéd után (mi más? vajaskenyér, paradicsom, görögdinnye. Olcsó és nagyon egészséges!) — utaztunk tovább.

Déván megtanultuk, hogy igazán mennyire magas „*magas Déva vára*”, de azt is, hogy Déván a cserkészek különösen kedvesek. Alig vannak már magyarok Déván, nagyon félnek a románoktól. A tábortűz is nagyon szép volt. Ez volt a búcsútábortűzünk egymástól — és Erdélytől.

Egész éjszaka utaztunk, baj nélkül átjutottunk a határon és befutottunk *Szegedre*. Ott Sövényházyék lakásán megmosdottunk, megreggeliztünk és máris indultunk tovább. Csak útközben láttunk valamit Szegedből, Sövényházy Judit néni magyarázta, ahogy mentünk a busszal. Siettünk, mert *Ópusztaszeren* már megvették a jegyeket, hogy megnézhessük a *Fesztly-körképet* a magyarok bejövételéről. Gyönyörű volt az óriási körkép, melynek hatását hangokkal is fokozták; igazán azt érezte az ember, hogy ott volt a honfoglalásnál. A többi kiállítás is nagyon érdekes volt.

Tamási Áron síremléke Farkaslakán

A *Világmagyarság-kiállítás*nál majdnem minden képen voltak egyenruhás magyar cserkészek.

Mindennek vége van egyszer: voltak, akik már Ópusztaszerre elmentek, másokat Pesten kellett letenni. A busz is sietett vissza Erdélybe, már várta egy másik csoport.

Ötezer kilométert utaztunk Budapestről — Budapestig.

Kihagytam valamit? Biztosan igen. Hatalmas út volt, mire elváltunk, mindenki megbarátkozott mindenkivel, a közös nagy élmény (meg a sok fáradság, az eső!) egy negyven személyes cserkészcsaláddá forrasztott össze bennünket. Azóta sokat levelezünk egymással, voltak, akik már vissza is mentek, meglátogatni egyik-másik új barátot-útitársat.

Jövőre is megyünk megint. — Jössz te is velünk?

Az erdélyi utunkon...

(Vig ballada, Írták a nagy erdélyi körutazáson résztvevő székelly cserkészleányok, a „Bonchidai menyecskék...” népdal dallamára)

Tizenhárom örsöcske

Ugrádozik egyszerre,
Egy pár órs a legjobb,
Én is oda tartozom.
I: Áj — ná — nánná
Ná — nánná
Nánná — nánná :I

Az erdélyi utunkon

Jaj de sokszor megálltunk,
Egy felhő járt felettünk,
Soha nem járt mögöttünk
I: Áj — ná — nánná ...

Vajaskenyér, szalámi,

Ezt a legjobb kajálni,
Én is ettem belőle,
Étvágyam elment tőle.
I: Áj — ná — nánná ...

Hegyet-völgyet megmászunk,

Elfogyott a hordágyunk,
Sok beteget ápoltunk,
Mégis tovább mászkáltunk
Áj — ná — nánná...

A Székelykő tetején

Sátrat vertünk szépen,
Lefelé sárban jöttünk,
Csúszkáltunk és görögtünk
I: Áj — ná — nánná...

Később:

Néptáncokat tanultunk,
Aztán diszkóban jártunk,
Nem is aludtunk éjjel,
Mendegélt fejünk széjjel.
Áj — ná — nánná...

Emléknöveket néztünk,
Templomokban miséztünk,
Lótottunk és futottunk,
Hogy időben maradjunk.
Áj — ná — nánná...

Időben is maradtunk,
Porzott az út utánunk
Énekeltünk, játszottunk,
Gondolatban kaszáltunk.
Áj — ná — nánná...

Befejeződött az út,
Tábortűznél vonítunk,
Énekelünk civilben,
Hát nem alszunk ma éjjel SEM.
I: Áj — ná — nánná...

”Teleki Pál” körzeti tábor Brazíliában

„vági tutajjút” a Juquiá folyón

Pillerné Tóth Eszter

A „Teleki Pál” körzeti tábor nagyon jól sikerült. Keretmesének a cserkész történelmet választottuk, hogy segítsünk azoknak, akik az öv. táborra készülnek. Az időjárás lelkesen mellénk állt és három napon keresztül gyönyörű napsütésünk volt. Vasárnap csepergett az eső, de be tudtuk a sátrakat pakolni.

Szép számmal voltunk, sajnos második nap két testvér teljesen belázasodott és haza kellett vinni őket. Szerencsére otthonról hozták a nagy megfázást. Az örsi körletek felépítése szépen lezajlott, mindenki szorgalmasan dolgozott. A négy csapat tagjait, vezetőit összekevertük és így ideális összetételű örsök jöttek létre. A „jubi” tábor után már összeszoktak a gyerekek és nagyon jó volt a hangulat. A *kiscserkészek* háza kb. 1 km-re volt a központtól, és ennek ellenére minden nap szorgalmasan jöttek-mentek, a vezetők sem sóhajtoztak, nagyon rendszeresen foglalkoztak a kiscserkészekkel. A legtöbb program közös volt, a *cserkész történetéről*

lemaradtak a kicsik, ők addig kezűgyességgel foglalkoztak. A *forgószínpadon* a cserkészkorúak vettek részt. Nem próbáztattunk, hanem oktattunk, amit igen jól fogadtak. A *szellemi vetélkedőn* kikérdeztük a lényeges dolgokat — jó eredménye volt. *Tűzrakásnál* megdolgoztatta Inci a gyerekeket, *csomózásnál* Frédi mentőcsomókat tanított. *Becslésnél* az idősebbek egy fának a magasságát mérték, a kisebbeknél Attila az önméreteket ellenőrizte. *Elsősegélynél* az égések legidősebb kezelését vettük át.

A *rohampálya* feladatait párosával kellett végrehajtani. Nagyság és ügyesség szerint párosítottuk őket. Összekötött lábbal indultak. Volt dupla kötélhíd, talicskázás, krumplivívés a homlokok s aztán a fülek között, bekötött szemmel a társ hangjától irányítva egy vödör vízre rátalálni és belőle egy szappant kiszedni, egy labdát párosával a hátuk között elvinni a következő állomásig, célbadobás: a lábast az egyik tartja a másik próbál egy narancsot beledobni, az egyik menetirányban, a másik háttal, közösen fogtak két hosszú nádszálat és azokat kellett egy kacsaringós ösvényen vinni, a már rajtuk lévő fürdőruhában a medencét átúszni s végül egy magas fán lógó lábas fedelét meg kellett ütni.

A harmadik napon jött a várva-várt „*vági tutajút*”. A cserkészkorúakat reggel 5 órakor ébresztettem. Félóra múlva már a zászlótéren sorakoztak nagy lelkesedéssel. A reggelit már előző este felvételezték, s így azonnal nekiindultak a sötétben a 9.5 km-es útnak. Hatkor az Árvalányhaj őrre került a sor, akiknek nagy meglepetés volt, hogy mehetnek, azt hitték, hogy csak a zöldnyakkendősöknek szabad. A Liliom őr rendes időben kelt, de őket is elvittük, hogy ott lehessenek a tutaj érkezésénél.

A „vági tutajút” 5 km-es tutajozás volt a Juquía (kiejtés: Zsukijá) folyón. A gyerekek 8 órakor találkoztak egy vállalat birtokán, mely üzletszerűen foglalkozott a turisták tutajozásával. Ott a gyerekeket 6-os csoportokba osztották. Minden csoportnak megvolt a maga oktatója (aki egyben kormányos és csónakkísérő is volt). A gyerekek kaptak védősisakot, mentőövet, mentőkoteleket. Az oktatók 20 perces ismertetőt tartottak a biztonságról és az együttműködésről. További 20 perces bemelegítő után legyalogoltak a kikötőhöz. A folyón a tutajozás 2 óra hosszát tartott. Ebbe bele volt értve egy csónakos „*szörfölés*” is a hullámokon, amit a gyerekek nagyon élveztek, Pont jókor érkezünk a Liliom őr kiscserkészeivel meg a konyhásokkal az érkezési helyhez. Öröm volt a boldog arcokat látni. A tutajozó alkalmazottak nagyon kedvesek voltak és

engedélyünkkel elvitték a kicsiket is csónakázni. A gyerekek természetesen bele se fértek a bőrükbe az örömtől, az 5 perces csónakázás annyit ért nekik, mint a nagyoknak az egész 2 órás tutajút. Az egész társaságot teherautóval vitték vissza a cég birtokára. Ebéd után a visszagyaloglás már kevésbé lelkesen ment, hiszen a tutajozás is kifárasztotta őket.

A nap többi programja is jól sikerült. A szellemi vetélkedőn az őrök jól szerepeltek. A tábortűz után Kiss Tamást és Kolláth Annát avattuk fel.

Vasárnap az eső jelentett új cserkész kihívást. De a gyerekek megállták a helyüket. Az egész tábor 11-re be volt pakolva. A zászlólevonásnál Kiss Beatriz és Yamashita Tomi tettek ígéretet. Ebédnél sok szülő velünk tartott, mert akarták hallani a tutajozás lefolyását. A hangulat olyan jó volt, hogy a szülők megkérték, hogy nekik is szervezzünk meg egy ilyen tutajozási élményt. Ezt komolyan tervbe is vettük.

„Vági tutajút” brazil folyón

20 éves a „hájdalbergi” Tomori Pál cserkészcsapat

A Heidelberg-ben működő 87. sz. Tomori Pál cscs. 1997-ben ünnepelte 20 éves fennállását. A 87-esek kezdettől fogva szoros kapcsolatot ápoltak több európai csapattal, így a frankfurt-i Lehel Vezér, a stuttgart-i Dobó István, a brüsszeli Báthori István, a mainz-i Bethlen Gábor és a párizsi Petőfi Sándor csapattal. Megkedvelték és lelkesen művelik a vízcserkészetet is.

Alapító parancsnokuk dr. Irmey György volt. Őt követték Szántó Krisztina („Kriszti”), Szántó Andrea („Andi”), Kecskés László, dr. Grynaeus S. Péter („Pétras”) és mai vezetőjük Jakobszen Gábor. Az alábbiak néhány eseményt idéznek csapatkrónikájukból.

1978 májusában *bicikliportya* az Odenwald erdőségében; júliusban „*Etelköz*” nyári csapattábor, a *Petőfi Sándor* párizsi csapattal és a frankfurt-i *Lehel Vezér* csapattal. '79 májusában *VK hétvég* az Odenwaldban; júniusban pünkösdi csapattábor *Párizs mellett* a Petőfi Sándor csapattal. '80 májusában küldöttségük részt vesz az *amerikai jubileumi táboron*. '81 júniusában *Bi-Pi bicikli emléktúra* Párizs környékén a párizsi testvércsapattal. '83 októberében „*Attila*” *őszi csapattábor Belgiumban*, a brüsszeli Báthory István csapattal. '84 júniusában „Egri vár” pünkösdi csapattábor a *stuttgart-i Dobó István csapattal* a bajor erdőben. '87 júniusában *nagyvíztábor* Langenlohnshaimben; *csapat kenutúra* a Lahn folyón. Októberben csapattábor a *mainz-i cserkészekkel* Bacharach várában.

1984 februárjában meghívást kaptak a belgiumi Báthory István csapat cserkészeitől, hogy vegyenek részt vidám *farsangi ünnepségükön Brüsszelben*. A „hájdembergiek” (ez a német kiejtés, magyarul Hejdemberg-nek mondjuk) nagy örömmel meg is érkeztek a belga fővárosba. Brüsszel megtekintése után a fénypont persze a cserkészek farsangi estje volt. Idézet a csapat emlékkönyvéből:

„Érdekes és izgalmas fantáziával alkotott jelmezek parádéja kápráztatta a szemünket, ahová csak néztünk. Játék, forgószínpad és a vacsora sem hiányzott... Én úgy érzem, ez a két csapat nagyon megbarátkozott egymással, és talán ez a búcsú, ami *Waterloo*-nál, a nagy csata színhelyén történt, még fájdalmasabb volt, mint az őszi tábor. Ott, ahol a történelem egyik legnagyobb személyisége, Napoleon csatát és egy világot vesztett, mi barátokat nyertünk, szíveket és szeretetet, ami mindennél többet ér, és mindennél értékesebb... — Móni”

A 80-as évek végén a csapatlétszám 50 körül volt, ezen kívül 2 szórványcserkész és 15-en képezték a Vezetői és Vén Szamár Őrsöt. Egymást követték az űrsi portyák, csapattáborok közösen a szomszédos csapatokkal, a *Zrínyi Miklós hétvégi iskola* megszervezése(!), vízitáborok, kenutúrák, biciklitúrák, akadályversenyek. '93-ban megszületett a csapatújság, a *CsaHí*, mely azóta is, rendszertelen időközökben, de megjelenik. Ennek egyik célja, hogy a cserkészek és a szülők terveiket és azok időpontját jól előre megtudják, mert a családok hétvégei a mai rohanó életben egyre hosszabb távon

betáblázódnak. Egyre jobban szorgalmazza tagjaik részvételét a VK-táborokon, hogy az utánpótlást biztosítsák. Bevezették az *őv. táborra való előkészületet*, és a szombati összejövetelek után *ökumenikus mise/istentisztelet* megtartását, melyet Takács Pál atya és Sipos Tibor lelkész nagy szeretettel vállaltak.

Az 1994-es év felejthetetlen eseménye a *skandináv tutaj- és mozgótábor* volt. A 16 napos túra csodálatos élményeket adott Svédország és Norvégia lenyűgöző szépségéből. A tutajokon és a mozgó táborban megtanulták az „egy mindenkiért — mindenki egyért” elv fontosságát. A 87-es csapat vezető szerepet játszott az európai kerület *vízicserkészétének* újjáélesztésében. Tóni bá' már évek óta szervezte a *csónaképítést*, majd *vízicserkész-táborokat*.

Az idei parancsnoki beszámolóból kitűnik, hogy felkészülten néznek szembe a küszöbön álló XXI. század kihívásaival. Vezetői munkájukban egyre nagyobb szerepet játszik az *Internet*. Ennek segítségével feljavult az információcsere főleg az Amerikában székelő központtal és más csapatok vezetőivel. És ez nem megy a telefonszámla terhére !! Tervezik azt is, hogy a jövő évben már honlappal is jelen lesznek az Internet-en. A jövő évi tervek között szerepel még egy kidolgozott *roverprogram* és egy *vízicserkészstanfolyam* beindítása is.

CSAHÍ (CSApatHírek)

Cserkészélet Ausztráliában

Sydney — 30. sz. Kőrösi Csoma Sándor cscs. és 66. sz. Papp-Váry Elemérné lcscs.

Az idei cserkész-táborunkat március 29-től április 5-ig tartottuk a Shoalhaven folyó partján, Sydneytől mintegy két és félóra hajtasra. Sem a távolság, sem a *húsvéti szünet* nem ingatta meg lelkes cserkészeinket.

Nagy izgalommal húztuk fel a magyar és az ausztrál zászlót a megnyitó napon. Ezután még több vidámsággal eltöltött nap következett a csodaszép vidéken. Élveztük a gyönyörű folyót, amelyben nemcsak *lubickoltunk*, de *kenutztunk*, sőt *horgásztunk* is. Minden reggel 7 órakor ébredtünk a harsogó kürtszóra, s ekkor a madarak már javában énekeltek. Reggeli torna után sátorrend következett és sátorszemle. Zászlófelvonás után reggeli, amire igencsak szükségünk volt a fizikai és

szellemi foglalkozásokkal teli naphoz. Míg a *röplabda*, a *számháború* és az *ügyességi játékok* megmozgatták az izmokat, az előadások az agytornáról gondoskodtak, mint például a portyához fontos *tájékozódás*, *hátizsák pakolás*, *ehető növények felismerése* és az *elsősegély* ismertetése.

A tábor témája *Húsvét* volt, ezért felelevenítettük a húsvéti szokásokat: vasárnap a *tojásfestés*, hétfőn a *locsolkodás*, az újonnan tanult szokásokkal együtt, mint a *kiszehajtás* és a *zöldágjárás*. Bizony, jól esett ágyba esni az izgalmakkal teli nap után. Minden nap fénypontja az esti tábortűz volt. A tűz melege és fénye, a nótaszó és a tábortűzi mókák sorra belopták magukat a táborozók szívébe, hogy a hazavitt kis lánggal gyűjthassuk meg következő táborozásunk első tábortűzét.

E lángot tovább tápláltuk április végén megrendezett *portyánkkal*, melyen 5 fiú- és 3 leánycserkész vett részt. A *Kék Hegyek* területén található Blue Gum erdő szépsége mindannyiunkat elbűvölt. Lefelé menet a Grose folyó völgye és a Kék Hegyek vonulatának látványa, kifelé jövet pedig a hatalmas sziklaormok meghódítása idézte fel régi szép élményeinket.

Hevesi Nagyné Boros Adrienne

Melbourne — 63. sz. Tormay Cecil lcs.

Felejthetetlen hétvéget töltöttünk Olindában kiscserkészekkel. A jó Isten újból ránk mosolygott, mert csodálatosan szép két napban volt részünk. Az ősz „szép, mint mindig énnekem”, de ilyenkor talán egész Ausztráliában nincs szebb vidék, mint a *Dandenong-i hegyek*. A rozsdabarna és sárga levelek vastagon borítják a földet, simogató napsugár szűrődik át a gesztenyefák között; minden gondunkat elfeledve élveztük a *kiscserkész tanyázást*.

Több izgatott kiscserkész már pénteken este megérkezett, elhelyezkedtünk, megvacsoráztunk és az ima és mese után lassan elcsendesült a Maurer-tanya. Szombaton rengeteg tennivalónk volt. Először a *ház minden tárgyát* és berendezését magyarul felírtuk és felragasztottuk, és így *biztosítottuk*, hogy mindenki tudja, hogy itt magyar cserekszerek vannak. Aztán elindultunk egy nagy sétára, megkeresni a vízesést. Vízesést ugyan nem találtunk, de találkoztunk öt „kookaburra”-val és egy nagyon érdekes erszényes egérrel.

Ebédre értünk vissza, utána kis pihenő, *játék*, *kézügyességi verseny*. majd „*mese akadályverseny*” következett. Volt *síró kislány*, *beteg kutya*, *öregember*,

megláncolt királylány és sok más érdekesség. Mindenki nagyon élvezte a feladatokat és lelkesen megállta a próbát. Este égő gyertyákkal kijelölt úton mentünk le a *tábortűzhöz*, ahol egy *boszorkány* várt és gyújtotta meg a tüzet. Aztán a boszorkány bemutatkozott és közölte elhatározását, hogy most már ő is megjavul.

Vasárnap ismét gyönyörű napsütésre ébredtünk, elmentünk a közeli templomba szentmisére, ahol a pap nagy szeretettel fogadott, és kihirdette híveinek, hogy magyar cserekszerek vagyunk, de nem Magyarországból, csak a közeli táborból. Kár, hogy mindig olyan rövid a hétféle, sok tervünkre nem jutott idő. Nem baj. Majd a legközelebbi tanyázáson.

Kovássy Marianne cscst.

Canberra — Magyar cserekszemplékek az Ausztrál Nemzeti Múzeumban

A 83 éves *dr. vitéz Jani István cst.* Canberrában, Ausztrália fővárosában lakik és cserekszertárgyú emlékeit az Ausztrál Nemzeti Múzeumnak ajándékozta. A kiállított emléktárgy egy teljes külföldi magyar csereksz egyenruhát mutat be: rövid nadrág, ing, sapka, zokni, 3 nyakkendő, nadrágszíj övcsattal és 6 ingjeleny. A jelenyek közül különösen értékes az *1949-es Landau-i Nemzeti Nagytáboré*. Ez volt a külföldi magyar cserekszerek első és egyetlen nemzeti nagytábor. A múzeum magyarázó szövege szimpatikus hangnemben mondja el a KMCSSZ történetét. Követésre méltó példa.

Goór György

Ausztráliai Cserkész Hírszolgálat

Pünkösdi tábor Svájcban

Teleki Sámuel nyomában

A zürich-i *Rákóczi Ferenc cscs.* és a *Sarolta lcs.* 1997. május 17. és 19. között pünkösdi tábor rendeztek La Motte közelében, a Doubs folyó partján.

Pünkösöd neve a görög „pentekosztész” szóból ered, ami a húsvétól számított ötvenedik napot jelenti. Pünkösöd, a szentlélek ünnepe nagyon régi szokásokat őriz. Már a középkorban zöldbe borultak ezen a napon a házak, templomok, iskolák. A katonák legkedvesebb ünnepe volt. Balassi Bálint a „szép pünkösödnek

gyönyörű idejéről” beszél, amikor a katonák is vígadnak. „A legények versenyben mérték össze erejüket, ügyességüket. A lóverseny, futás, rúdászás, bikával vívott küzdelem győztese, a „**pünkösdi király**” egy esztendőig, később egy napig első legény volt a faluban. Ő teremtett rendet a multságokon, ő szervezte a vasárnapi táncot, ingyen ihatott a kocsmában, minden lakodalomba meghívták. Múlándó hatalmát idézi régi szólásunk: rövid, mint a pünkösdi királyság.

Sok helyen a király mellé királynét is választottak. A nagylányok számára ez a nap termékenység- és szépségvarázslás napja is volt. Harmatos füről mosakodtak, hogy megszépüljenek, ne legyenek szeplősek. A gyermekek hagyományos pünkösdi szokása a **királynéjárás**. A legszebb kislányt fehérbe öltöztették, fejére koszorút, fátyol gyanánt kendőt tettek. Betértek vele az ismerősökhöz. A kezükben lévő kosárból virágot szórtak, közben énekeltek. Az ének végén magasba emelték a pünkösdi királynét: „Ekkora legyen a kendtek kendere!” s közben lekapták róla a fátylat. A ház népétől kis kosarukba süteményt diót, almát kaptak.” (Zsigmond Emese)

A tábor főtémája **gróf Teleki Sámuel**, (Sáromberke 1845 — Budapest 1916) a nagy magyar Afrika-utazó felfedezései voltak. Teleki a göttingen-i és berlini egyetemeken tanult természettudományokat, majd katonai szolgálatba lépett, később országgyűlési képviselő volt. Majd Höhnél Lajos tengerésziszt kíséretében Afrikába utazott. 1887. április 12-én érték el a **Kilimandzsárót**. Teleki elsőnek hatolt fel az örök hó határáig. Elsőként mászta meg a **Kenya** hegységet is. 1888-ban felfedezték Afrika két nagy sóstavát, melyet **Rudolf**, illetve **Stefánia**-tónak nevezték el, és a Rudolf-tó déli partján egy működő tűzhányót, ezt Höhnél Telekiről nevezte el, ma is így szerepel a térképeken. Expedíciójuk Afrika felfedezésének történetében igen nagy jelentőségű.

A zürich-i cserkészek csapatújságja a „Platybelodon” tréfás, sőt olykor irónikus hangnemben platyolja oda mondanivalóját. De meg lehet belőle tudni sok hasznos dolgot is. Így a környezetvédelemre emlékeztet a következő tájékoztatásuk:

”Szemétség!

Mindenki dobott már el szemetet az erdőben, mert nem tudott mit kezdeni vele. De nagyon kevesen tudják, hogy milyen sokáig fog az a szemét ott heverni, mire elbomlik és eltűnik az avarban. Ezért most bemutatjuk a leggyakoribb szemetek élettartalmát:

gyapotholmik	1-5 év
cigarettszikk	5 év

Plasztikzacskók 10-20 év	
Bőr	50 év
Alumíniumdobozok	500 év
Üvegek	végtelen
Plasztiküvegek	végtelen
Plasztikhab (styropor)	végtelen

Ennek a tábornak is, mint 1997-ben a világ bármely pontján majdnem minden tábornak az eső volt a fő problémája. Erről ezt olvashatjuk a Platybelodon-ban:

„Bármelyik napra esik Pünkösöd, mindig épp akkor kezdődik egy esős időszak. Ha nem esik az eső, akkor ömlik, esetleg zuhog. Bevált cserkésztapasztalat: egy igazi cserkészsátor mindig beázik. Ilyenkor tábornőz helyett táborvizet kell tartani. Sok év tapasztalata: az eső akkor áll el, amikor a cserkész hazaér....

PLATYBELODON — (Zürich)

A magyar küldöttség a lett jubileumi táborban

A lettek Jubileumi Táborában

Fischer Viktor bá'

A Külföldi Lett Cserkészszövetség és a Lett Leánycserkész Mozgalom 7. jubileumi tábora keretében ünnepelte fennállásának 85. illetve 75. évfordulóját. Mivel ezt a tábor New York államban rendezték meg, alkalom nyílt arra, hogy a new york-i körzetből küldjünk képviselőt. A csapatparancsnokok javaslata alapján igyekeztünk csapatainkból egy-egy cserkészt jelölni.

Megérkezésünk után azonnal ebédhez vezettek, miután bejelentkeztettek és mindannyiunknak tábori trikót, jelvényt és velemjárót adtak. A magyar képviselő volt az egyetlen más nemzetiségű csoport. Tóth Péter st.

(5. sz. cscs.) által vezetett „Lepke” őrünket körbevitte, hogy megtekintsék az altáborokat. A lettek szövetsége 14 lettországi vezetőt, cserkészt és rovarcserkészt hozatott át erre az alkalomra. A **285-ös létszám** tagjai között többen voltak Kanadából és nyolcan Ausztráliából.

A tábor a „**BSA Tri-Mount Cserkészpark**”-ban, a Catskill hegység tövében helyezkedett el, melyet ez alkalomra a lettek kibéreltek. Ezért kész táborhelyet kaptak; a táborhelyeken **megépített fapadlók** fölé lehetett a sátrakat fölverní, ami a göröngyös talajtól és a nedvességtől megóvjá az alvókat. Ügyes megoldás. Mi is ilyenekre húztuk fel a két sátrat, a kiképzők altáborában. Az altáborok korosztály táborok voltak; külön-külön fiú/leány, kiscserkész, cserkész, öregcserkész és a táborparancsnokság. Minthogy emigrációjuk már 1940-ben elkezdődött és azóta újabb menekülési vagy kivándorlási hullám nem érkezett, cserkészeik nagyjából a 40-es nemzedék leszármazottai. Érdekes megemlíteni, hogy egy magyar apa lett feleségével 3 gyereket táboroztatott. Kiderült, hogy ő dr. Lelkes Lajos állatorvos, egykori new brunswick-i cserkész. Lajost meghívtuk vacsorára az asztalunkhoz, elbeszélgettünk vele s a tábortűznél is velünk énekelt.

Minden altáborban volt valami kimagasló és egyben **praktikus építmény**. Érdekes föld feletti tűzhelyeket láttunk. A táborban **lógás** alig volt észlelhető. A látogató nap miatt sok volt a vendég. A **tábori szellem** jónak látszott, a **tábori szabályokat** betartották. Dohányzót csak az arra kijelölt helyen láttam, szemét alig volt, szerszámok egy helyre letéve. Az érintkezésben a **cserkész udvariasság** szelleme uralkodott. A magyar őröt megcsodálták. De egy kicsit a baltiak tartózkodásával fogadták. (Dehát nekik is ritkán van alkalmuk más nemzetiségűekkel találkozni.)

Délután 3-kor az ebédlőteremben **fogadást** rendeztek a tisztikar, látogató szülők és vendégek részére. Kitüntették David Rohlfig amerikai cst.-t (Southbury, CT), aki több éven át segítette Szövetségüket anyagi támogatással és felszereléssel.

Az **étkezés** bőséges volt és kiadós. Az altáborok maguknak főztek, kivéve a kiscserkészeket és öregcserkészeket, valamint a parancsnokságot. Ezek mind a közös étteremben étkeztek a vendégekkel együtt. Kicsit túlzottan használták a zsiradékot, ám bőven volt saláta és gyümölcs is.

Szombaton este került sorra a hosszúra nyúlott **díszünnepségre és zászlólevonásra**. Itt mondtam rövid beszédet, közös sorsunkat és céljainkat felidézve. A táborvezetőség 3 tagjának átadtam Bodnár Gábor „**Scouting in Hungary**” c. könyvéből 1-1 példányt

ajándékba. Szövetségünk meghívott kapott az 1998-ban Lettországbán tartandó 7. Nemzeti Jamboree-ra. A **zárótábortűzön** mindegyik altábor előadott valamit, olykor egy-egy tréfás jelenetet is. Mi néhány népdalt énekeltünk nagy sikerrel.

Vasárnap délelőtt az egész tábor ünnepélyesen a kápolnához sereglett, előtte ünnepélyesen a töröket és késeket egy fatönkbe szúrta. Az evangélikus vallás szertartása szerint (mivel a lettek ebben a vallásban nevelkedtek) egy fiatal lelkész és cserkészvezető tartotta az **istentiszteletet**. Később megtudtam, hogy a lett külföldi cserkészmozgalom neveltjeiből **14 lelkész** került ki. Az áhítatos szertartás után a zászlóterén a **táborzárás** következett.

Mindent összegezve a tábor sikeresnek vélem. A kitűnő szervezés Janis Inkis főcserkészt, a tábor levezetését pedig a többünk által még a *Unity* táborból ismert Ints Rupners munkáját dicséri. Számomra a tábor külön élmény volt, mivel lett cserkész táborban még nem voltam. Köszönet illeti a két garfield-i csapatot, akik a tábori felszerelést kölcsönadták.

Magyarok sorakozója a lettek jubileumi táborában

Miskolc — Cleveland csereakció

(Írták : Bernóczki Beáta — Miskolc,
Gereg Mihály — Cleveland)

Nagy élményben részesült két cleveland-i és két miskolci magyar cserkész, amikor az elmúlt nyáron meglátogatták egymás hazáját. Pár évvel ezelőtt Miskolc és Cleveland városok hivatalos szerződést kötöttek egymással, mint

testvérvárosok. A cleveland-i Magyar Klub 2,000 dollárt adományozott a terv végrehajtására.

A külföldi és magyarországi cserkészszövetségek jelentkezés és pályázat alapján kiválasztották a négy cserkészt: Barnóczki Beáta öv., Varga Gergő öv., miskolci és Tábor Hajnal öv. és Gereg Mihály st. cleveland-i cserkész személyében. A Magyar Klub adományából mind a négy kapott 500 dollárt repülőjegyre. A két cleveland-i cserkész jegyének árát a Cserkészbarátok Köre egészítette ki.

A miskolci cserkészek 1996. június 12-én érkeztek Cleveland-ba, két nappal a cserkész táborok előtt. Beáta a Tábor családnál, Gergő a Gereg családnál szállt meg. Részt vettek a csapattáborokon és utána városnézéssel töltötték idejüket. Július 3-án mind a négy cserkész együtt indult Magyarországra, ahol szintén cserkész táborban, városnézésben és kirándulásokon vettek részt. Miskolcon a két cleveland-i cserkész a Barnóczki és Varga család vendége volt. Az alábbiakban részletek következnek két cserkész beszámolóiból.

Barnóczki Beáta (Felsőzsolca):

A csodálatos repülőút után földreszálltunk és a vámosok-kal való kaland után hamarosan létrejött a várva-várt találkozás a Tábor családdal, akik igyekeztek feledtetni családom hiányát. *Ízelítőt kaptam az amerikai magyarok életéből* s apránként ismerkedtem Amerika látnivalóival.

Sohasem fogom elfelejteni a Niagara vízeséshez tett kirándulást, a Cedar Point nyújtotta vidám perceket, a *cleveland-i állatkert* bámulatba ejtő látványosságait. Felejthetetlen élmény volt a pennsylvania-i cserkész tábor is. Otthon éreztem magam, hiszen hasonló formában folynak Magyarországon is a táborozások. Jó érzéssel töltött el, hogy *az Istenbe vetett hit, Bi-Pi szelleme és a magyarságtudatunk, szeretetünk összeköt mindannyiunkat.* A próbákra, a tábortűzi jelenetekre, a közös éneklésekre mindig emlékezni fogok. Őszinte hálával és szeretettel gondolok mindazokra, akik ezt a három hetet Amerikában és a másik három hetet Magyarországon számomra lehetővé tették. *Szívből kívánom, hogy ez a kezdeményezés hagyományossá váljon* és minél több magyar cserkész részt vehessen ilyen csereakciókban.

Gereg Mihály (Cleveland):

A hosszú tanév befejeződött és máris megérkezett a miskolci cserkésztestvér, Varga Gergő. Együtt indultunk táborozni a cleveland-i cserkészcsapattal. Gergő vezetői képességét azonnal felismertük és tehetségét mindjárt fel is használtuk. *Gyorsan beilleszkedett a vezetői karba.* Sokat tanultunk

Gergőtől: énekeket, magyar szokásokat. A tábor végére sok mély barátság szövődött. A tábor után megmutattuk Gergőnek Cleveland-ot és a rövid három hét után indultunk Magyarországra.

Örömmel és szorongással indultam neki az útnak a részemről csak mesékből ismert Magyarországra. Gergő szülei szeretettel vártak minket. Másnap már csatlakoztunk a táborozó cserkészekhez. Úgy láttam, hogy a magyarországi *tábori élet különbözik a mi táborainktól.* A cserkészlet ott még több zökkenővel küszködik. Sok minden hiányzik, *nagy a pénztelenség.* Minden fillérjüket gondosan be kell osztani, hogy jusson, amire kell. De *mindannyiunknak közös az eszménye: emberebb embert és magyarabb magyart!*

A tábor után még maradt egy kis idő ismerkedni szép Magyarországgal. Mindenütt szép élmények vártak és szeretettel vettek körül. Láttam a *diósgyőri várat*, az *aggteleki cseppkőbarlangot* Tokaj szőlőhegyeit és falvakban is jártam. *Debrecenben* rokonokat is látogattam. Aztán átvágtunk az Alföldön a *Balaton* felé. Megnéztük a *Festetics-kastélyt*. Elmentünk *Hévízre* és *Keszthelyre*. Csodálatosan finom *halászlé* volt a nagy étkezési élményem és még arra is jutott időm, hogy megtanuljak vitorlázni.

Ezután *Budapest* került sorra, a *Lánchíd*, a Mátyás-templom, *Budavára*, a *Halászbástya*, az *Országház*, és ami még útba esett a repülőtérré menet. Ott vettem búcsút Magyarországtól, a Varga családtól és Gergő cserkésztestvéremtől.

Nagyon hálás vagyok mindazoknak, akik lehetővé tették nekem, hogy közelebből megismerjem magyar fajtámat, népemet, származásomat és sokat emlegetett magyar hazámat. Remélem, hogy ez a lehetőség továbbra is megmarad a magyar cserkészek számára.

Hagyományos atlétikai verseny

Fischer Viktor ba

A new york-i körzet 1997. június 8-án tartotta hagyományos atlétikai versenyét, melynek neve ifj. Keresztes Béla emlékét őrzi. New Jersey-ben Plainfield város atlétikai pályáján 3 fiú- és 3 leánycsapat küzdött a *vándordíjért*. A verseny elnevezését a fiatalon elhunyt (1946-1966) magyar cserkész emlékére kapta 1966-ban. Maga a verseny 1953-ban a new york-i 7. sz. Erős Gusztáv cscs. egyik rájában született meg, később

csapat-, majd csapatközi és végül 1960-ban körzeti versennyé alakult át.

A szokásos erőmérés összesen 7 fiú- illetve leánykorcsoportban, a 4x100 méteres csapatváltó futás, rövid- és hosszútávú síkfutás, távolugrás, magasugrás, súlylökés és a fiatalabbaknak kosárlabdadobásból állt. Főszámként a „hárompróba” szerepelt, melynek végigküzde a sokszor felkészületlen cserkészeket másnapra leküzdhetetlen izomlással gyötörte.

A lebonyolítást több mint 40 felkért bíró és rendező végezte, sokaknak segítsége már két évtizednél hosszabb múltra nyúlik vissza. Hálas köszönet illeti mindannyiukat, akik között nemcsak cserkészvezetők, de szülők és a cserkészmozgalom támogatói is voltak. Összesen 100 cserkész versenyzett egymással.

A fiúcsapatverseny győzelmét ismét a **new brunswick-i 5. sz. Bornemisza Gergely cscs.** vitte el. S mivel ez immár a harmadik egymásutáni győzelme, a vándordíjat végleg megtarthatja. A leánycsapatversenyben a **passaic-i 38. sz. Rozgonyi Cicelle lscs.** lányai remekeltek, akik szintén háromszor egymásutáni győzelmet arattak. A csapatok már most készülnek a jövő évi **jubileumi versenyre** (45 éves sportverseny múlt és 30 éve "ifj. Keresztes Béla Atlétikai Emlékverseny"). **Erre minden elérhető csapatot a rendezőség már most meghív!**

A hárompróba győztesei:

Fiúk:

IV. korcsoport (17 éven felüliek): Salopek Kristóf, 5. cscs.

III. korcsoport (15-16 évesek): Horváth Mihály, 5. cs.cs.

II. korcsoport (13-14 évesek): Papp Endre, 6. cscs.

I. korcsoport (10-12 évesek): Keresztes Dávid, 5. cscs.

Leányok:

III. korcsoport (16 éven felüliek): Varga Ildikó, 41 lscs.

II. korcsoport (13-15 évesek): Bányai Mikolt, 38. lscs.

I. korcsoport (10-12 évesek): Bányai Bíbor, 38. lscs.

Egy mérföldes síkfutás:

Fiúk:

Lendvai-Lintner Géza 6. cscs.: 5:34.9 idővel első

Leányok:

Somodi Réka, 41 lscs.: 6:21.5 idővel első.

4x100 méteres csapatváltó:

Fiúk:

15 éven felüli korcsoport: 5. cscs. (Salopek Kristóf, Salopek Árpád, Horváth Mihály, Keresztes Ádám): 55 mp-es idővel első.

15 éven aluli korcsoport: 6. cscs. (Papp Endre, Papp Tamás, ifj. Tótha István, Jámor Tamás): 55.0 mp-es idővel nyertek aranyérmet.

Leányok:

a 41. lscs. (Vigh Ildikó, Varga Ildikó, Somodi Réka, Hamza Lidia) 61.8 mp-es idővel első.

Az idén az ifj. Keresztes Béla Emlékverseny történetében két új **csúcseredmény** született:

Leányok 1 mérföldes síkfutásában:

Somodi Réka 41. lscs.: 6:21.5 idővel, és

Fiúk: 17 éven fölül korcsoportjában, a távolugrásban:

Várad Nimród 7. cscs. 6.38 méterrel első.

Háry János, a garfield-i cserkészek előadásában

Mese vagy valóság?...

Gyulassyné Hites Györgyi

Irodalmi délutánt rendeztek ez év április 26-án a new york-i körzet cserkészei New York-ban, a 82. uccai Református Egyház dísztermében. Az előadás témája és címe „Mese vagy valóság” volt.

New York városának polgárai edzetek, nem könnyen ámuldoznak. Kozmopolita városukban, (ahol

162 nemzetiség él), hozzászórtak a furcsaságokhoz. De azért a cserkész szereplők sem nyújtottak mindennapi látványt. Az utcán nyüzsgő, várakozó sokaság között emitt egy koronás, palástos király járt fel s alá, szövegét lázasan markolászva. Amott egy obsitos katona parolázott egy béna harcfival, parasztruhában kacarászó aprónép környékeztén őket. Aztán egy szabályos nagyságú őrházikó jelent meg négy cserkészlábon, amelyet egy garfield-i autó gyomrából varázsoltak elő. Vödör, sámli, íj, vasaló és vasalódeszka, kancsó, kupa, kis fa (!) és halászbóton egy fülemüle. Mind betaláltak a színpadra.

Arany János: „A fülemüle” dramatizációja
(A washingtoni cserkész szavalókórusa)

S ott megelevenedett a „Szép Ilonka” a new york-i csapat feldolgozásában, a „Családi kör” és a „Nyitnikék” New Brunswick kivitelezésében, a „Fülemüle” Washington ötletes rendezésében. És persze Hány János is ellátogatott hozzánk Garfield-ről, egy olyan felvágott nyelvű Bözskével, amilyent csak Hány maga ismerhetett! Öröm volt látni fiataljainkat, öröm volt velük együtt nevetni, meghatódni egy-egy jól kivitelezett ötleten. Öröm volt látni leleményességüket, felkészültségüket, az előadás csiszoltságát.

És külön köszönet illeti azokat, akik a szereplőket olyan lelkesen és hozzáértéssel előkészítették: Marshall Tomit Garfield-en, Gorondi Enikőt New Brunswick-on, Kovács Évát és Dömötör Évát Washingtonban.

És köszönjük Csékené Dömötör Zsuzsinak a program kidolgozását, levezetését, Amíg ilyen programokat tudunk alkotni, addig nyugodtan mondhatjuk, hogy virul a cserkészletünk.

KÖSZÖNTŐ (csupa e és é betűvel)

(Írta és elmondta: Jámbor Lajos cscst. Passaic-on, 1966 július 23-án jubileumi vacsora keretében.)

KEDVES EMBEREK, SZERETETT NEJEK, SZENDE LELKEK, S MEGJELENT SZERZETESEK!

Engedelmet esedezek, mert jelen este beszédemet „e”-vel s „é”-vel szerkesztettem. Négy-szer négy s még négy éve lehet, cserkészek vezetésben tevékeny feje s vezére elment Eggenfelden mellett egy emberhez eszmecserére. Beszélgettek, s cserkészte-t emlegettek. E vezér negyvennégyben gyermekként cserkészkedett, de vezére kérte: e német terepen teremtsen cserkészte-t. Ezren s ezren éltek erre-fele elmenekedett emberek és ezek lelkében még Pest, Eger, Debrecen, Szeged s egyéb szép helyek emléke és szeretete égett.

Cserkészek fejének kérését lelkébe s eszébe vésve, eme ember Német részen cserkészte-t szervezett és teremtet. Nemzetmentésért cselekedte. Legelőbb felkereste negyvenes évek elején szerzett cserkésztestvéreket ...nem egyet, de hetvenhetet: rengeteget. És kérte ezeket, lépjenek be ezen cserkészte-be.

Nehéz eset. Emberek éhesek, pénzt nem kereshetnek és nem lelnek. Némelyek félnek, egyesek légbe meredeznek, égbe néznek s mennek. De merre? Nehéz eset. De négyen, ennek ellenére fényes eredményt értek el. Egy év sem telt el, és Eggenfelden-ben, Kempten-ben és még negyven egyéb német helyen cserkész-seregek keletkeztek. Ezek eredményesen szervezkedtek, neveltek, cserkészkedtek. Éhesen, szedett-vedett mezben meneteltek, de lélekben és testben cserkészek lettek. Pénztelenség, éhség és egyebek ellenére, fent nevezett ember Cserkészte-t teremtet!

Kerek négy év telt el, s ezen elmenekedett emberek ezrével elmentek messze-messze, tengerre kelve. Egyik ezer erre, egy meg emerre. De ez nem verte szét e cserkészte-t, mert ezen ember ezt teljesen megszervezte. Mely tenger mellé-kére cserkészek mentek, e helyen cserkészegységek keletkeztek.

Teremtés e kerek teké-jének négy terepén meglelheted jelenleg e cserkészte-t. E cserkészte-t, mely nem gyenge, mert héte-zernél feljebb emelkedett serege. Ez ember teremtet-te, jelenleg ennek négy-szer négy és még négy éve. Emelem kelyhemet és kérlek benneteket, tegyétek ezt velem és éltessétek, mert érdemes erre.

Cserkészek jelen vezére, B.G. ÉLJEN!

CSERKÉSZMOZAIK

Magyar Örökség-díj

A 8 éve működő "Magyarországért Alapítvány" kura-tóriuma és Bíráló Bizottsága döntése alapján a "Magyar Örökség"-díjjal tüntette ki a Külföldi Magyar Cserkész-szövetséget. Ez a kitüntető díj az utolsó félévszázad legjelentősebb magyar teljesítményeit nevezi meg.

A kitüntetés oklevelét 1997. szeptember 21-én, vasárnap délután adta át a Bizottság a kitüntetetteknek, közöttük Lendvai-Lintner Imrének, a Külföldi Magyar Cserkészszövetség elnökének, aki a Szövetséget képviselte. Imre bá' köszönetében hangsúlyozta, hogy ez a díj kötelez is minket, hogy továbbra is küzdjünk, alkossunk, mint eddig. Ezúttal kapták meg a kitüntetést Karácsony Sándor, Pilinszky János, Ravasz László ref. püspök, Tempfli József r. kat. püspök, Gyurkovics Tibor író, Kósa Ferenc valamint Sára Sándor és Csoóri Sándor közösen a „Tízezer nap” című filmért.

A „Magyar Örökség-díj” előzetesen kitüntetettjeinek sorában többek között a következő neveket találjuk: László Gyula régész, Neumann János fizikus, Tőkés László püspök, Papp László olimpiai bajnok, Nemeskürty István író, Makovecz Imre építész, Balczó András olimpiai bajnok, a könyvkiadó Püski házaspár, Márton Áron püspök, Jancsó Adrienne előadóművész, Kodály Zoltán, Sütő András, Buday Ilona énekes, Kós Károly építész, „István a király” rock opera, az Aranycsapat (futball), Duna televízió....

Cserkészpapszentelés Torontóban

Ez év április 26-án, szombaton pirosbetűs ünnep volt a torontói Szent Erzsébet templom naptárában. Cabafi Csaba pappá szentelésének ünneplésére gyűltek össze a hívek nemcsak Torontóból, hanem szerte Észak-Amerikából és Európából is. Külön boldog érzés ez nekünk, cserkészeknek is, mivel Csaba atya 1996-ban tett cserkésztszti fogadalmat. Csaba atya életreszóló fogadalmat tett, hogy minden munkájában híven követi Istent, az ő szavát hirdeti és népét fogja szolgálni. Miklósházy püspök atya felszentelte az új pap kezét és a Szentlélek által hatalmat adott neki a szentségek kiszolgálására. Meghatódva, boldogan fogadtuk az új pap áldását. A jó Isten kegyes ajándékából a torontói magyarság egy lelkes fiatal papot kapott, aki Isten szeretetét sugározza mindenhol, ahová kötelessége vezeti. Ezen kötelességek között van a cserkészek lelki

vezetése is. Katolikus cserkészeink egy kicsit árvák voltak, mióta Ádám atya Magyarországra távozott, de most már büszkén mondhatjuk, hogy újra van papunk, aki tovább egyengeti hitéletünk útjait. (KF)

„Bodnár Gábor” Cserkészház

A garfield-i cserkészház már 27 éve ad otthont a helyi cserkészcsapatoknak. 1997. október 19-én a két csapat és a szülők különleges házszentelésre gyűltek össze. Ez alkalommal nyerte el a ház új nevét mint „Bodnár Gábor” Cserkészház. Bodnár Ági néni és a család apraja-nagyja mind részt vettek ezen a szép ünnepélyen. Mustos István atya, Gábor bá' jóbarátja és a passaic-i Szent István egyházközség plébánosa, Cabafi Csaba jezsuita atya és cserkészpap valamint Király Marianne passaic-i református lelkész és cserkésztszti imádkoztak és megáldották a házat. Lendvai—Lintner Imre bá' szövetségi elnök hangsúlyozta, hogy Gábor bá' áldozatvállalása és odaadó munkája tette lehetővé, hogy ennyi sok évig gyarapodhatott Nyugaton a magyar cserkészzet. Útmutatása példaadó mindannyiunk számára, hogy megálljuk a helyünket mint magyarok és hívők. A cserkészház új elnevezését népmintákkal díszített művészi faragott tábla hirdeti. (LLI)

Öt vezető „Három Sastoll” próbája

A cleveland-i Görgy Arthur cserkészcsapat az idén Ohio-ban a Hocking Hills State Park-ban táborozott. Szép vadregényes erdőben volt a táborhelyük. A keretmese Lengyel Balázs „Szebeni fiúk” című regénye volt. A park több barlangját, vízesését végigjártuk, többször mentünk úszni. A fiúk részt vettek egy 24 órás, 17 mérföldes portyán is. A portya végén az őrsök a Reménység-tavánál (Lake Hope) találkoztak, ahol egy jó úszással lemosták a hosszú út porát. A tábor ideje alatt 5 vezető tette le a Három Sastoll próbát, ami abból áll, hogy 24 órát töltsöttek egyedül az erdőben, magukkal vitt 3 szelet kenyérrel, vízzel és bibliával. A záró tábortűznél a Tigris-őrs fogadalmat tett, és így megkapták ők is a zöld nyakkendőt. (TA)

XIX. világjamboree

Csilében lesz a 19. világjamboree 1998. december 27. és 1998. január 6. között, Picarquí nevű hacienda (földbirtok) területén, az Andok hegység aljában, Santiágo-tól, a fővárostól kb. 38 mérföldre, délre. Ez lesz a cserkészek első világtalálkozója Dél-Amerikában. A táborhely kb. 3000 hektár nagyságú terület, amelyből mintegy 2500 hektárt lomb- és tűlevelű erdő borít. A

vidék éghajlata mediterrán, azaz földközi tengeri, és ezért eszményi táborhelynek ígérkezik. A jamboree résztvevői csak a Világirodánál igazolt tagnemzetek lehetnek. A résztvevő csoportok tagjai 13 és 17 év közötti fiúk és leányok, a vezetők 18 és 30 év közöttiek. A Magyar Cserkészszövetség is készül egy 20-tagú fiú- és leánycsoporttal, kiegészítve a Külföldi Magyar Cserkészszövetség küldöttségével. A KMCSSZ képviselőit Argentína, Brazília és Venezuela magyar csapataiból állítja össze a KMCSSZ. Ez az összefogás a két Szövetség között ismét kitűnő bizonyosságát adja a cserkésztestvériségnek. (FV)

Gácser Imre hazament (1915—1997)

Dr. Gácser Imre bencés atya, tanár, cserkészvezető, szerkesztő és újságíró 1977. április 30-án a brazíliai São Paulo városában elhunyt.

Gácser Imre 1915 május 30-án látta meg a napvilágot a Balaton északi partján, Örvényes nevű kis halászfaluban. A veszprémi Piarista gimnázium elvégzése után lépett be a Bencés rendbe. 1940-ben szentelték pappá. Ezután Győrött a Bencés gimnáziumban tanított. 27 éves korában mint fiatal paptanár itt ismerkedett meg a cserkészzel. Három éven át csapatparancsnoki munkát is végzett 1945-ig

A cserkészhöz haláláig hű maradt. Mert Imre bá' is úgy tette le fogadalmát, ahogy azt Baden Powell, Teleki Pál, Bodnár Gábor és az ő nyomukat követő cserkészek tették, akik a cserkészletben életformát láttak és fogadalmukat életük utolsó napjáig megtartották.

A háború után az ország ezer sebből vérzett és a magyarok százezrei menekültek Nyugatra. Imre bá'-t a Vatikán a menekültek szolgálatára rendelte ki. Missziószolgálat keretében Párizsban elvállalta a menekültügyi iroda vezetését. Mihelyt megindult a magyar cserkészlet munkája, Gácser Imre rögtön megtalálta a feladatát és Párizsban társaival megalapítja a Petőfi cscs.-ot, melynek parancsnoka lesz. Magyarországon ekkor már a cserkészletet kommunista befolyás alá kényszerítették. 1947-ben utoljára vehetnek részt a franciaországi Moisson-ban rendezett "Béke-jamboree"-n. Mintegy 200 magyarországi cserkész — köztük politikai besúgók — részvételével utaztak Franciaországba. De Moisson-ban már ott volt 6 emigráns magyar cserkészvezető, köztük Gácser Imre is.

Imre bá' egy társával francia- és angolnyelvű beadványt készített a nyugati magyar cserkészlet létezéséről és a magyarországi cserkészlet tragikus helyzetéről, amit eljuttattak a világcserkészlet vezetőihez. Ez a beadvány fontos kezdő dokumentuma volt annak a tájékoztató hadjáratnak, mely felhívta a szabad világ cserkészletének figyelmét arra, hogy a menekült emigráns tömegek között nagyon sok nemzeti cserkészmozgalom van kicsírázóban, a menekült cserkészek fel fogják venni a hazájukban letörött lilomos zászlót, és erre az új helyzetre a Világirodának fel kell készülnie. Gácser Imre 1960-ig Európában cserkészkedett mint csapatparancsnok, később mint az I. Európai Kerület vezetője.

1960-ban, bár súlyos betegsége (májrák) a halál árnyékába döntötte, a francia orvosok tanácsa ellenére mégis vállalta az új kihívást, és előljárói kívánságát követve kivándorolt Brazíliába, hogy kivegye részét bencés rendtársai nagy vállalkozásából és munkájából. Derűlátó lendülettel vállalta a Dél-amerikai Magyar Hírlap szerkesztőségének és kiadó hivatalának munkáját. Több éven át tanít a Szent Imre kollégiumban, majd egy évig a Katolikus Egyetemen. Három évig alperjele a Szent Gellért kolostornak, majd 1985-től haláláig főlelkésze a Szent István Király Róm. Kat. Egyházközségnek. Hosszú éveken át a Könyves Kálmán Szabadegyetem rektora és a buenos aires-i Magyar Hírlap főmunkatársa. Haláláig szerkeszti a PAX-ot, az egyházközségi és lelki élet értesítőjét. Kijárt az öregotthonba misézni és szeretett elbeszélgetni az öregekkel.

Gácser Imre, ahol csak tudta, szolgálta hitét és magyarságát.

Brazíliai cserkészéletében Imre bá' volt a 25. Szent Imre csapat parancsnoka, a dél-amerikai II. kerület vezetője, a helyi csapatok szervező testületi tagja, a Külföldi Magyar Cserkészszövetség társelnöke és az embu-i „Simon Bálint” cserkészpark gondnoka. Valahányszor a helyi cserkészvezetők ügyes-bajos dolgaikkal hozzá fordultak, mindig a szív mélyéről jövő, őszinte segítőkészségével találkoztak. Még utolsó éveiben is, amikor körülvették már a halál angyalai, mindig magunkon éreztük szerető tekintetét.

A Magyar Himnusz fennsleges dallama búcsúztatta dr. Gácser Imre bencés atyát.

Isten veled Imre bá'!

Piller Éva és Gedeon

Nem volt Fontos!

A 310-es csapat cserkészei, kiknek parancsnoka akkor Vass Sanyi bá volt, rendszerint csendes, de elszántan kemény versengésben álltak a város másik cserkészcsapatával, a 260-asokkal. Mindenben, de főleg az Akadályversenyen. Viszont ugyanolyan komolyan vette mindkét csapat az igazi cserkészlelkület gyakorlását is, ami a 10 cserkész törvény megélésében nyilvánult meg.

Egyik héten, a cserkészév kezdetén, arról volt szó a gyűlésen, milyen lehetett az, amikor Jézus mosta az apostolok lábát, ahogy azt olvasták cserkészpapjukkal János 13. evangéliumában. Hogy jobban megmaradjon a szolgálat lecke lényege, Sanyi bá csoportokra osztotta a cserkészeket és elküldte őket, hogy találjanak gyakorlati módokat a szolgálatkészségre, vagyis arra, hogy *A cserkész ahol tud segít*. "Menjetek ki a városba a következő két órára és tegyetek úgy, mintha ti lennétek Jézus"-mondta Sanyi bá. "Ha ti lennétek Jézus, ti mit tennétek? Találjátok ki, hogy Ő hogy segítene az embereken."

Két órával később a gyerekek újra összejöttek a cserkészotthonban, hogy elmondják, hogy töltötték az időt. Az egyik csapat két órán keresztül tisztította egy idős bácsi udvarát. Egy másik csoport fagyit vett és elvitte néhány környékbeli özvegynek kedveskedésül. A harmadik csoport meglátogatott egy beteg embert a kórházban és adott neki egy lapot

jókívánságaikkal. A következő csoport elment egy öregotthonba és karácsonyi énekeket énekelt az időseknek - igen, szeptember közepén.

Viszont mikor az ötödik csoport fel állt és bejelentette mit csinált, mindenki hangosan felmordult. Ez a csoport nem máshoz ment el, mint az *ellenfél* csapatparancsnokához, akitől megkérdezték ismer-e valakit, akinek szüksége lenne segítségre. A csapatparancsnok elküldte őket egy idős nénihez,

akinek munkásokra volt szüksége az udvara kitisztításához. Ott két órán keresztül vágta a fűvet, gereblyézték a kertet és nyírták a bokrokat.

Mikor készülődtek visszaindulni, a néni összehívta a csoportot és megköszönte munkájukat. "nem is tudom, hogy lennének meg nélkületek!"-mondta nekik. "Ti cserkészek a 260-as csapatból mindig eljöttök megmenteni engem."

"A 260-as csapatból"-szólt közbe Sanyi bácsi. "Hát legalább remélem, kijavítottátok a nénit és megmondattátok neki, hogy ti a 310-es csapatból vagytok."

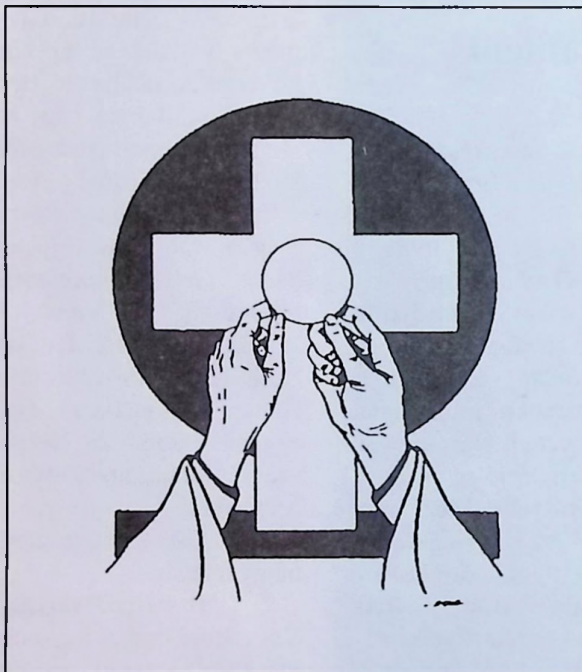
"Hát nem, nem javítottuk."-válaszoltak a gyerekek.

"Nem tartottuk fontosnak."

Kissné Farkas Ágnes

- Szerinted különbözik valamiben az ötödik csoport szolgálata a többi csoportétól?
- Te szoktál segíteni úgy is, hogy ne tudják meg, te voltál?

Válaszaitokat várja a
Magyar Cserkész szerkesztősége.

mit is tegyék ha már rover vagyok!

A rovercserkész egy tizenhat éven felüli cserkész, aki önként vállal szolgálatot csapatában, és tudatosan fejleszti tehetségeit, hogy minél jobb munkát végezhesen.

Tudsz sütni? Most nem papírdobozból kutyvasztott szivacs tortákra gondolok, hanem valódi süteményekre. Például, beiglire. Ne csodálkozz! A beigli közkedvelt sütemény és mindenki tudja, még az is aki először kóstolja, hogy azt nem lehet csak úgy összezsapni. Ahhoz érteni is kell. Azt kérde, miért kell tudni beiglit sütni? Mert finom. Azonkívül, nagyszerű ajándék tárgy vagy éppen árucikk, különösen karácsony körül. Ha össze állsz néhány jó cserkész pajtással és rászántok egy hétvégét, egy nagyon kellemes és szórakoztató élményt biztosíthattok magatoknak.

Igy képzelj el: Péntek este összejöttek egy háznál ahol van egy jókora sütő és meggyúrjátok a tésztát. Másnap elkészítitek a töltelékeket, sodortok, tekertek és süttök. Ma már konzervdobozban is kapható a darált mák; nem kell keríteni mák darálót. Nagyobb élelmiszer üzletekben keressed.

Mindenesetre, délutánra már meglesz 40-50 beigli és lehet kezdeni a csomagolást. Alumínium papírral bevont kartonlapokra lehet helyezni a rudakat és átlátszó műanyaggal betakarni.

Másnap már lehet árulni búcsúkon, bazárokon vagy más ünnepélyeken. Éppenséggel öregotthonokban is lehetne osztogatni ajándékként. Ha azonban mégis pénzt szeretnétek keresni, határozzátok el előre hogy mi a cél: sátorvásárlás, tábori költség fedezése, könyvek beszerzése, vagy más.

Most már érted, miről van szó? Igen, van vele munka, de megéri. Különösen azért, mert egy ilyen esemény levezetése után senki sem mondhatja, hogy nincs sütni valód!

(A San Francisco-i Banán Csiga őr 1990 és 1991-ben rendezett nagy sikerrel ilyenféle beigli sütést. Több mint 500\$-t küldtek egy erdélyi árvaház támogatására.)

Benkő Zoltán

Diós Beigli (4 rúd)

9 dl	liszt	4 c
30 dkg	vaj	10 oz
1 dl	langyos tej	1/2 c
15 ml	cukor	1 Tbsp
1 csomag	száraz élesztő	
3+1	tojás	
30-60 ml	tejfél	2-4 Tbsp
1 adag	diós töltelék	

Diós Töltelék

2.5 dl	cukor	1 c
60 ml	fehér bor	1/4 c
5 dl	darált dió	2 c
15 ml	reszelt citromhéj	1 Tbsp
50 ml	sárgabarack lekvár vagy marmaládé	3 Tbsp
7 ml	darált fahéj	1.5 tsp
60 ml	mazsola	1/4 c
30 ml	prézli	2 Tbsp

Beigli készítési módja

A langyos tejet, cukrot és élesztőt keverd össze és hagyd állni míg nem lesz habos (5 perc). Dolgozd fel a vajat a lisztrel, hogy egyenletesen morzsás legyen. Keverd bele az élesztős oldatot és meleg helyen hagyd állni míg nem bugyborékol (5-10 perc).

Három tojás sárgáját és a tejfelt add a keverékhez és jól keverd össze. Lisztrel hintett nyújtódeszkán addig gyúrd a tésztát, míg nem lesz sima és nyúlós (5-10 perc). Takard le és meleg helyen hagyd állni 30 percig.

Készítsd el a töltelékeket és előre melegítsd be a sütőt (175 Celsius vagyis 350 Fahrenheit).

Négy részre oszd a tésztát. Lisztrel behintett sodrófával nyújts ki egy adagot, téglalap alakúra és ceruza vastagságra. Egy fél adag töltelékkel vond be a kinyújtott tésztát. Hosszában göngyöld fel és dugd be a tekercs végeit. Hasonló módon készíts még három tekercset.

A rudakat rakd tepsibe és kend be a tetejüket egy felvert tojással. Szurkálj meg egy villával az oldalát, hagyd állni 20 percig, és újra kend be tojással őket.

Arany színűre kell sütni a tekercseket (30-45 perc). Hagyd kihűlni őket

drót rácsokon. Szeletekre kell vágni (2 cm vagyis 1 in) tálaláskor. Műanyag zacskóban eláll a hűtőben 5 napig a beigli. Fagyasztóban lehet tárolni 2 hónapig is. A receptet meg lehet duplázni, de nem ajánlatos ennél nagyobb adagot készíteni egyszerre. *Töltelék készítése:*

Kislábosban forrald fel a bort és a cukrot. Keverd össze a többi hozzávalóval egy tálban, öntsd rá a forró cukros oldatot és keverd jól össze. Hagyd kihűlni. Jól keverd össze a belevalókat. (Biróné Sarolta "Flavours of Hungary" szakácskönyvéből)

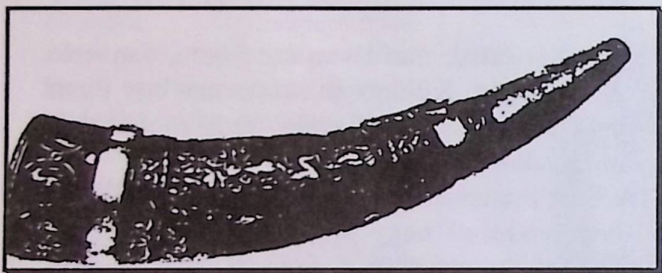
Kit csapott agyon Lehel vitéz a kürtjével?

Ami kimaradt a magyar történelemkönyvekből

Andozó magyarokról fenmaradt mondáink egyike a kürtös Lehel vitézről szól. Árulás következtében Augsburg mellett, a Lech folyó partján 955-ben német fogságba esett. A császár elé vezették, s az örök ellenség, a német főurak halálra ítélték. A halálra ítélt magyar vezér beletörődött az ítéletbe; utolsó kívánságát, hogy kedves kürtjébe fújhasson, a németek teljesítették...A *hétágú csatacsillag* című, magyar mondákat és legendákat tartalmazó könyvben olvashatjuk: "...amikor a szomorú nótának vége volt - mi történt? Kétszer-háromszor Lehel megforgatta a kürtöt, hogy csak úgy surrogott-harsogott a levegő, s úgy vágta a német császár fejéhez, hogy szörnyethalt az menten."

Lengyel Dénes könyvében, a számos kiadást megélt *Régi Magyar mondák* című műben ezt olvashatjuk: "odahozták a kürtjét, ő pedig közelebb lépett a császárhoz, mintha a kürt fúvására készülne, és a császárt kürttel olyan erősen homlokra vágta, hogy attól az egy csapástól a császár meghalt."

A mondák s a monda feldolgozások szerint Lehel magát a német császárt, Ottót sújtotta agyon kürtjével...

Lehel kürtje a jászberényi múzeumban

Sajnos a valóság más:

Az illetőt csak Lehel vélte Ottónak, s akit agyoncsapott, az tulajdonképpen egyike volt az előkelőbb német vezéreknek...

Lehel nem csapta, nem csaphatta agyon Ottó német császárt, hiszen ő 955-öt követően még tizennyolc éven át uralkodott! A magyarok felett aratott Lech-mezei győzelmét követően Ottó megszilárdította hatalmát, belső ellenfelei meghódoltak neki, s 962-ben

Rómában a pápa császárrá koronázta. I. Ottó császár 973-ban hunyt el.

Költőink, íróink az elmúlt korokban éltek, s ma is élnek a költői szabadság jogával: magyar fülnek szebben hangzik a német császár agyonütése mint egy névtelenségbe burkolódzó előkelő ember agyoncsapása...Az igazság az, hogy a történelmi tényeket (magyarok, németek, Lehel, kürttel való agyoncsapás...) az évszázadok során kissé megszépítve, tetszetősebb köntösben adtuk tovább nemzedékről nemzedékre...

Tíz éve volt

Október 8-án volt tíz éve, hogy teljesen váratlanul meghalt Latkóczy-Osváth László, akit mindenki közismert nevén *Latyak bá'*-nak szólított. Latyak bá' 1930-ban kezdte cserkészéletét Budapesten az 5-ös sz. KEG cserkészcsapatban. 1957-ben, a forradalom leverése után Torontóba menekült ahol röviden megerkezése után bekapcsolódott az ottani cserkészmunkába.

1973-ban családjával áttelepült New York-ba, ahol mint körzeti parancsnok tevékenykedett. De legtöbbször mint az emberi vezetés példaképét ismertük utolsó évtizedében, amikor is VK tábor tiszti kiképző volt. Rendkívüli szervező képességével, finom hozzáállásával, és leverhetetlen lelkesedésével az előtérben, de leginkább a színpalak mögött működött a cserkészmozgalomban. Halálának emlékére jó barátja, Dr. Németh Gyula, verset költött, amely betekintést nyújt egy igazi cserkész életébe. Latyak bá' a Heves megyei Gyöngyöstarján faluban nyugszik békében.

Viszontlátásra László!

Jó cserkész halála...része életének....
Még ha váratlan is, legyünk reá készek...
Jó munkát...Légy résen, ez a foglalat: a
S parancsolt a Mennyek Istene,
nagy Ura!
Liliomos égbolt, tulipános tábor
Hová derék harcos sorakozni vágyol.
Kürt rian, zászló leng. Árvalány-sátor,

Nincs több táborbontás...
örökre megálló!
Cserkészpróba fénye...szived dalolása
Ifjaid öröklík, méltó hál'adására!
Megmarad e nemzet. Fia lánya...ember!
Élet küzdelemben félni többé nem mer.
Imánkban élj velünk!
Művedet folytassák

Földi bajtársaid: eszükbe forgassák:
AKI időt adott, és életünkre bízta:
Senki az útjait meg ne hiúsítsa
Tisztesség becsület, áldozatos hála:
Légy a hű magyarság ős'-tulajdonsága
Angyalok kara fennt ujjong egy éneken..
László tanította..
Jó munkát, Légy résen.

A szép színű műanyag palackokat ne dobjátok ki. Tegyük félre, hogy karácsonykor és húsvétkor kis kosarakat alakíthassunk belőlük, saját anyagukból szabott füllel. Ha alaposan ki vannak mosva, mindenfélével megtölthetjük őket. Fontos, hogy tiszták legyenek, mert legtöbbször csokoládé, cukorka, aprósütemény kerül beléjük. A karácsonyfán díszként függenek, húsvétkor ágy alatt, szobasarokban, bokor tövében rejtőznek a többi ajándék mellett. Elsősorban a szép, kerek formájú palackokat használjuk.

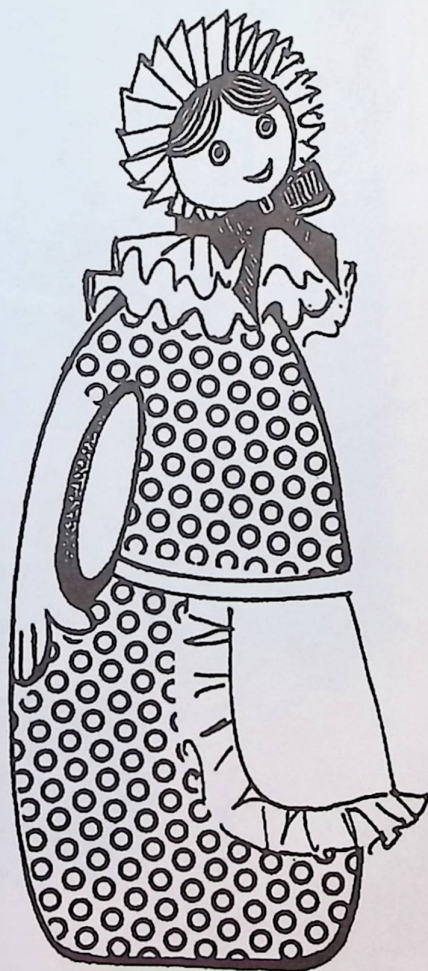
A különleges füles forma különlegesebb felhasználásra kínálkozik. Ha megfigyeljük, már magában is úgy áll, mint *valaki*, aki csipőre teszi a kezét. Nagyon kevés munkával, kevés anyag hozzáadásával könnyű büszke tartású emberré változtatni. Mivel akkora fagolyó ritkán akad, amelyik a testhez arányos lenne, öreg harisnyából készült fejet kap. Hogy a fej elég nagy legyen, egy teljes harisnyanadrágot vagy két három harisnyát kell használnunk, és esetleg még így is kevés lesz a töltelék, ki kell pótolni valamivel.

A palack egyszínű felülete maga

PALACKBABÁK

a ruha. Erre ragasztjuk a többi ruhadarabot és a nyaknál a kerek gallért. Habos, csipkés-fodros a fejkötője, a köténye is. Mindez kitelik egyetlen tortapapírból. A széle elég valamennyi csipkéhez, a közepéből lehet sima lapként kiszabni a kötényt, vagy hat részből a fejkötőt, hogy pontosan simuljon. A műanyag felületre filctollal (marker) könnyű rajzolni.

Rajzzal készül a csipőre tett kéz öt ujjá, de megrajzolhatjuk a másik kezét is, aminek a karvonala a filctollal készülhet (erre akkor van szükség, ha a palackotoknak csak egy füle van).

Művünket elneveztük Hófehérkének, törpék is kellenek hozzá. Törpének való mérete a kerek citromlós palacknak van. Erre fehér papírra rajzolt arcot, filmsapkát, szakállat ragaszthatunk. Arckifejezésük is változatos lehet, de a szakálluk is. Csinálhatjuk vattából, vastag fonálszálakból vagy legyezőszerűen hajtogatott papírból. Vigyázatok, csapatodban a törpekészítés idején igen megnőhet a limonádéfogyasztás. Sok sikert kívánunk a hét törpe elkészítéséhez!

HUNGARIAN SCOUT MAGAZINE
**MAGYAR
CSERKÉSZ**

A KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG
HIVATALOS LAPJA

Szerkesztők:

Cseh Tibor cst.
Szentkirályi Endre cst.
Szórád Gábor cst.

Kiadóhivatal:

P.O. Box 68
Garfield, NJ 07026
U.S.A.

ERDÉLYI KÖRUTAZÁS — 1997

Székelykapu Orbán Balázs emlékére — Székelyudvarhely

Cserkészek és szénaboglyák